

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 58. sz. 1943 március 12 péntek

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Charkov eleste küszöbön, — a város északi és nyugati peremén folynak a harcok

A Standey-ügy újabb fejleményei — Amerika, Anglia és a Szovjet háborús céljai homlokegyenest ellenkeznek — állapítja meg a svájci sajtó — A szovjet igényt támaszt Besszarabiára és a Balti-államokra — A szovjet kormány sürgősen gabonát és tengerit kér Angliától és Amerikától

Barátságos viszony fejlődik Bulgária és Törökország között

A keleti arcvonal déli szakaszán teljesen megfordult a hadiszerencse és most már megint a németek kezében van a kezdeményezés. A nagy téli harcok után kiűrt nagy ipari város, Charkov már újra a hadműveletek központjába került. A tegnapi német hadijelentés közli, hogy a Charkov térségében támadó hadosztályok visszavetették a szovjet erőket a városba, sőt már a harcok a város északi és nyugati peremén folynak. Alighanem rövidesen kénytelen lesz a szovjet hadvezetés a város feladni.

A főbb szakaszon a szovjet támadásokat a német csapatok visszavetették. A leghévesebb küzdelem Cholmtól délre fejlődött ki.

A keleti arcvonalon bekövetkezett fordulatot elismerik angolszász körökben is. Az oroszországi hadjárat lefolyása — írja a Sunday Times — behízigelt, milyen nagy a jelentősége a hadiszerencsének. Ez a hadiszerencse — jelentette ki a brit lap — a németekre mosolygott, amikor a szokottnál előbb történt meg az olvadás, amikor teljesen átalakította a csatát a Donec-medencében. A lap elismeri, hogy a szovjet csapatok kénytelenek felhagyni ezen a szakaszon támadásaikkal.

A Német Távirati Iroda katonai szakértője összehasonlítja a szovjet hadvezetés által a téli offenzíva elé kitűzött célokat azzal, amit eddig elérték. A katonai szakértő ezeket írja: Ha ebben a percben még egyszer figyelembe vesszük a szovjet hadvezetés egész téli hadjáratának nagyvonalú és nagy területekre kiterjedő megszervezését és figyelembe vesszük, hogy milyen hallatlan tömegeket vetette a szovjet hadvezetés harcra mind emberben és mind hadianyagban, akkor arra a következtetésre kell jutni, hogy a szovjet hadvezetés csak a törődékét érte el annak, amit elérni akart. Vétéségtelen, hogy a szovjet hadvezetés célja Ukrajna visszahódítása volt, a németek visszavetése a Dnyeper oldalra és a Krim-félsziget visszahódításával a fekete-tengeri uralom helyreállítása.

Ukrajna zárva maradt a szovjet seregek előtt és továbbra is zárva marad éppen úgy, mint a Donec-vidék kincseivel együtt. Több mint 14 nap óta újra kelet felé hullámoznak a német

rohamhadosztályok. Az egész hadművelet súlypontja Charkovtól délre van és Orel környékén, ahol az ellenség még egyszer kísérletet tesz, hogy a helyzetet előnyére fordítsa. De itt is, mint tovább északra az arcvonal középső szakaszán érvényesül a német harcmodor mind a védelemben, mind a támadásban.

Német katonai körök hangsúlyozzák, hogy a szovjet hadvezetés a középső arcvonal szakaszon is a német hadvezetők által megszabott ellenlépéseket kénytelen tenni, mert amikor a német hadvezetés itt az előreugró harcfronti részeket visszavonja a főarcvonalba, ezzel megszabja a cselekvés színhelyét. Mindenesetre az a látászat, hogy a szovjet vezetés itt nagy sietve nyilván az olcsó területnyereségtől felbuzdulva, — még egyszer nagy támadást szervez ezen a területen, de hiába. Minthogy a maguk bórén tapasztalták, mit jelent a bolsevizmus és mit jelentene, ha a bolsevisták eredményt érnenek el Európában, a balti országokban ismét nagyon sokan sorakoznak az európai arcvonalba és sokan máris fegyverrel a kezükben harcolnak népeik létéért. Min katonai helyen kijelentették, egy éjszaki légió máris együtt harcol a fegyveres SS-kötelékkel és most alakul egy litván és egy lett légió is.

BARÁTSÁGOS VISZONY BULGÁRIA ÉS TÖRÖKORSZÁG KÖZÖTT

Mint Szófiából jelentik, a bolgár politikai közvélemény a legnagyobb figyelemmel kíséri a török elnökválasztás lefolyását. Szófiában a fontos eseményt a török politika jövődől alakulásának sarkköveként méltatják. Általában Bulgáriában teljesen bizonyosra veszik, hogy Törökország folytatja a béke és semlegesség politikáját. A török-bolgár viszonyt szófiai politikai körök továbbra is jónak ítélik. A török politika változatlansága magával hozza a két szomszédos állam közötti és szívélyes viszonyának folytatását. Bulgária a maga részéről mindent elkövet, hogy kimélyítse a baráti kapcsolatokat. A bolgár sajtó az utóbbi időben számos tanújelét adta ennek a törekvésnek.

Ankarai közlés azt mondja, a török lapokban élénk visszhangra talált Filov bolgár miniszterelnök nyilatkozata. Egyik török lap politikai nyereségnek tudja

be, hogy sikerült meggyőzni a bolgárokat a törökök jószándékáról. A bolgárok mindig érzékenyek voltak a nem mindig tanúsított bizalmat. Az utóbbi időben nagy feltűnést keltelek Bulgária elnökszülelei. Filov most kijelentette, hogy erre azért volt szükség, hogy biztosítsák a rendet és nyugalmat a Bulgáriához csatolt és bolgár megszállás alatt álló területeken. Ha Filov kijelenti, hogy teljes bizalommal van déli szomszédja iránt, akkor minden rendben van. A török köztársaság nemcsak hogy nem kíván idegen területeket, hanem észébe sem jut, hogy idegen területekre szemeljen. Egyetlen célunk, hogy országunk elkerüljön minden kalandot és hogy biztosíthassuk országunk felemelkedését — állapítja meg a török sajtó.

AZ ANGOLSZÁSZOK ÉS A SZOVJET VISZONYÁNAK KERESZTMETSZETÉT

adja az úgynevezett Standley-incidens. Hogy kezdődött ez az ügy?

Standley, az Északamerikai Egyesült Államok moszkvai nagykövete egy moszkvai sajtó értekezleten nyílt szemrehányást tett a szovjet sajtónak (amely a legteljesebb mértékben irányított sajtó), hogy egyáltalában nem méltányolja az Amerika részéről nyújtott anyagi segítséget a valósággal ellentétben a szovjet nép előtt azt a nagy támogatást, amelyet az amerikai nép nyújt. A szovjet-hatóságokat keréken megvádolta, hogy úgy a belföldön, mint a külföldön azt a benyomást akarják kelteni, hogy ezt a háborút a szovjet egyedül küzdi végig, kizárólag a saját segélyforrásainak felhasználásával.

Az amerikai rádiók hírmagyarázói Standley őszinte megnyilatkozását — bizonyára hivatalos utasításra — igyekeznek úgy feltüntetni, mintha az a nagykövet magánvéleménye lenne. Állítólag a washingtoni kormány ebben az ügyben jelentéstételre szólította fel. De bárhogy is áll a dolog, nem változtat azon a tényen, hogy a szovjet sajtó valóban következetesen hallgat a hatalmas arányú amerikai hadianyag-támogatásról, a kölcsön és bérleti törvény által nyújtott segítségről, ugyanakkor, amikor a szovjet diplomatái úgy Ang-

liában, mint Amerikában a közös ügyet és a közös célokat hangoztatva a legnagyobb propagandát folytatják a támogatás fokozása érdekében.

Az United Press moszkvai jelentése szerint Standley az Egyesült Államok moszkvai nagykövete szerdán délután a Kremlben megbeszélést folytatott Molotovval. Standley rövidesen találkozik Sztalinnal is, de mint a nagykövetséghez közléllő körökben mondják, a megbeszélések során nem szándékozik felvetni a szovjetnek nyújtott amerikai támogatásról szóló hírek közlésének kérdését. Utalnak arra, jelenti továbbá a lap, hogy a nagykövet kijelentései csak személyes nézeteknek adtak kifejezést és hogy az egész kérdést csak sok más kérdéssel együtt mellékesen érintette. A szovjet sajtó szokásához híven nem közölte Standley kijelentéseit.

A WASHINGTONI VITA

Eppen most került sor a washingtoni parlamentben a bérleti és kölcsöntörvény érvényességi idejének meghosszabbítására. Ennek a törvénynek alapján megy a hadianyag Angliába, Oroszországba.

A vitában igen sok hang követte a törvény mostani formájának módosítását. Elsősorban azt kívánták, hogy az Angliába irányuló élelmiszerszállítmányokat csökkentsék, fokozzák Kína támogatását minden tekintetben és a bérleti és kölcsöntörvény alkalmazása szempontjából essék Kína Nagybritanniával és a Szovjet Unióval egy tekintet alá. Ezenkívül követelték, hogy tiltsák meg az Egyesült Államokból kívüli fegyverek használatát a külföldi területeken élő kisebbségek jogainak megnyirbálására. Ez az indítvány Nagybritannia ellen szól, tekintettel India politikájára, mert az Egyesült Államok népe Anglia rovására Indiával rokonszenvezik. A kongresszus végül mégis megszüavazta a törvény érvényességi idejének meghosszabbítását.

AZ EMIGRÁNS KORMÁNYOK FÉSZKELŐDÉSEIRE A SZOVJET FELFEDTE KÁRTYÁIT

A washingtoni Fehér Ház sajtószolgálatának emlékeztet Sumner Welles torontói beszédére, amelyben aggodalmát fejezte ki a londoni emigráns kormányok

mind hevesebbé váló nacionalizmusa miatt. Ezzel kapcsolatosan a Fehér Ház sajtószolgálatát ezeket írja: A lengyel és cseh emigráns kormányok békefeltételekkel olyan propagandát állítottak össze, amely veszélyezteti a szövetségesek közötti egyetértést, habár „egyes követeléseik talán jogosak”. Az emigráns kormányok hozzájárulásainak állandó nyomása alatt a Szovjet-Unió most felvetette kártyáit. Így a „Pravda” című szovjet kormánylap már a múlt hónapban kijelentette, hogy a Szovjet-Unió „jogos és törvényes” igényt támaszt Besszarabiára, valamint a balti államokra, Észtországra, Lettországra és Litvániára.

MIT MONDOTT WALLACE

Miután mindgyakrabban idezik Wallace kijelentéseit, érdemes ezekre visszatérni. Wallace, az Északamerikai Egyesült Államok alelnöke, néhány nappal ezelőtt az ohioi egyetemen egy előadásorozatot megnyitása alkalmából rendkívül jellemző kijelentéseket tett az angolszász demokrácia és a Szovjet-Unió viszonyáról, amelyekből kiderült, hogy a háborús célokat illetőleg a szövetségeseknek még mindig nem sikerült tisztáznok a kérdést a Szovjet-Unióval. Wallace kijelentette, hogy elkerülhetetlenül ki fog törni a harmadik világháború, ha a mostani háború befejezése előtt a nyugati demokráciák nem kötnek megállapodást a Szovjettel és nem rendezik megfelelő módon viszonyukat.

Ezeknek a súlyos aggodalmaknak, amelyek most az Észak-amerikai Egyesült Államok alelnökének szájából hangzottak el, kétségtelenül az az alapjuk, hogy a Kreml — szándékait illetőleg — homályba burkolózik, illetve nem hajlandó nyilatkozni háborús céljairól.

A SZÖVETSÉGES ÁLLAMOK HÁBORÚS CÉLJAI EGYMÁSSAL ELLENKEZNEK

A Standley-ügyet kapcsolatban az amerikai parlamentben

FONTOS TUDNIVALÓK

Korpuskultúra tehermentesítésére (8.)

TÖKES FOTO
FÉNYKÉPEZŐGÉP VÁSÁROL

nagy víta várható. Az egyik amerikai képviselő legutóbb máris rámutatott arra, hogy a Szovjet-Uniónak szülő szállítók milyen nagy mértékben gyengítik az angol-amerikai szövetségesek háborús erőfeszítéseit, míg Stettinius, a kölesön- és bértörvény végrehajtója éppen nemrégiben rámutatott arra, hogy az Egyesült Államok az elmúlt 15 hónap során nem kevesebb, mint 1250 millió dollár értékű anyagot szállítottak a Szovjet-Unióba.

A moszkvai incidéssel egyébként svájci jelentések is behatóan foglalkoznak. A „Gazette de Lausanne“ megállapítja, hogy az angol-amerikai-szovjet orosz szövetség is ugyanazokkal a belső nehézségekkel és ellentétekkel küzd, amelyek általában a nagy koalíciókat jellemzik.

A „La Suisse“ című lap azt írja, hogy az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és a Szovjet-Unió kapcsolataiban határozott nehézségek észlelhetők. A három nagyhatalom bár egyúgyazon ellenség ellen küzd, mégis külön háborút vív, mert háborús céljaik egymással homlokegyenest ellenkeznek. Az Egyesült Államok alelnökének, Wallace-nak legutóbbi nyilatkozata is arra mutat, hogy Amerika részéről a Szovjet-Unió esetleges újabb páfordulását nem tartják egészen kizártnak.

FINN VELEMÉNY A KÜLÖNBÉKRŐL SZÓLÓ ALHIREKRŐL

A „Helsinki Sanomat“ című finn lap megállapítja, hogy egyes külföldi körökben még mindig beszélnek a nyugati hatalmak közvetítésével létrehozandó finn-szovjet különbéké lehetőségéről. E híreszteléssel kapcsolatban Angliában azt állítják — írja a lap, — hogy finn részről kezdeményezett lépésről van szó, melynek csak az a célja, hogy ellentéteket teremtsen a Szovjet és az angolszások között. A magyarázat érdekes, mert arra is rámutat, milyen kényes jelenleg a Szovjet háborús céljainak kérdése. Finnország elvégre olyan kis lényező, hogy aligha szenteltek volna neki nagyobb figyelmet, ha nem sokkal nagyobb dologról lenne szó, amelyeket Finnország ügyének felszínrehozásával akarnak burkolni. Kétségtelennek látszik, hogy a Szovjet és az angolszások között válság támadt, amely összekuszálja a helyzetet a háború mostani, messzire előrehaladott állapotában. Wallace amerikai alelnök delavari beszéde sejteti, milyen komoly problémákról van tulajdonképpen szó. — állapítja meg végül a lap.

A TUNÉZIAI HARCOKRÓL

az Interinf azt közli, hogy bár az időjárás továbbra is rossz volt, szerdán a tunéziai hadszínterén erős német elhárító harcok kötelek az Atlas hegységben támadást intéztek brit és amerikai útegállások ellen. Bár az elhárító tűz erős volt, több rész támadásban telitalálatokkal sikerült 11 nehéz tarackot elhallgattatni, két léghárító állást pedig szétrombolniok. A harci terület messzemenő eliszaposodása egyébként szerdán is az arevonallal valamennyi szakaszon akadályozta a harci cselekményeket. Csupán a parti szakasz

szekias terepe ten, meltove egy helyi jellegű n meji támadó vállalkozás sikeres végrehajtását E támadás következtében a németek megjavították állásaikat Dzsebel Abiot mellett is és általában kiterjesztették a fontos partit út elzárását.

A szövetségesek északafrikai főhadiszállásáról jelentik, hogy a tegnap bekövetkezett hirtelen időváltozás úgy a szárazföldi, mint a léghadműveleteket egész Tunéziában erősen befolyásolja.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A kubáni hídfő keleti arcvonalaán megint fellángolt a harci tevékenység. Az ellenség több hullámban indított támadásait súlyos harcokban visszavertük és nagy veszteségeket okoztunk a bolsevistáknak.

Charkov térségében támadó hadosztályaink visszavetették az ellenséget a városba. A város északi és nyugati peremén harcok folynak. Alkaroló támadással megsemmisítettünk két szovjet erőt. A harci és zuhanóbombázó repülőgépek századai szétverték a hátráló ellenséges erőket.

Az otteli arevonallal szemben az ellenség többször megismételt nagy támadásokat indított. A német csapatok nagy elhárító sikert arattak. A szovjet valamennyi támadását visszavertük és igen súlyos és véres veszteségeket okoztunk a bolsevistáknak. Állásaink előtt 24 szétlőtt páncélos hever.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A tuniszi harctérről csak helyi harci tevékenységet jelentenek. A légi haderő támadásaival súlyos csapásokat mert az ellenség gépesített erőcsopordjaira és tüzérségi állásaira. A német vadászipülök lelőttek 12 ellenséges repülőgépet.

Az olasz főhadiszállás 1024. számú közleménye:

A tunéziai szakaszokon felderítő különítmények tevékenykednek.

Légi párbajban a német vadászipülök 12 ellenséges repülőgépet löttek le.

Bougis és Algír között az olasz torpedóvető repülőgépeknek egyik alakulata meglátadott egy ellenséges hajókaravánt. Egy 15.000 tonnás hajót elsüllyeszttek, egy másik, szintén nagyobb tonnatartalmú hajót, továbbá egy torpedórombolót megromogáltak.

Ujabb részletek a München elleni támadásról

Elpusztult a Frauenkirche, a Ludwigstrasse, a Nymphenburgi kastély, 4 kórház, 3 iskola, 2 aggenhely és 1 árvaház

Berlin, március 11. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:

A München elleni brit légi támadás nagymértetű volt, mint ahogyan azt eredetileg hitték. Berlinben a müncheni jelentések alapján kijelentették, hogy a brit légi támadás elsősorban is a polgári lakosságot sújtotta és óriási károkat okozott történelmi műemlékekben. Az évszázados müncheni Frauenkirche — amely a müncheni katolicizmus jelképe volt — is nagy károkat szenvedett. A templom belsejében levő műkincsek és a pótólhatalan festmények teljesen elpusztultak. A müncheni Ludwigstrasse, amelyet Németország egyik legszebb útjainak számítottak, ugyancsak súlyos károkat szenvedett a katonai szempontból teljesen céltalan és értelmetlen támadás által. Azon-

Lnnek következében egyik a c vonalszakaszról sem jelentettek nagyobb harci tevékenységet. A szakértők szerint D-I-Tunéziában rendes körülmények között 6-8 hétig jó időjárás várható, ami nagyobbzabású hadműveleteket tesz lehetővé. A szövetségesek főhadiszállásán úgy vélekednek, hogy Montgomerynek még elegendő ideje lesz arra, hogy nagyobb támadást hajtsón végre.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A kubáni hídfő keleti arcvonalaán megint fellángolt a harci tevékenység. Az ellenség több hullámban indított támadásait súlyos harcokban visszavertük és nagy veszteségeket okoztunk a bolsevistáknak.

Charkov térségében támadó hadosztályaink visszavetették az ellenséget a városba. A város északi és nyugati peremén harcok folynak. Alkaroló támadással megsemmisítettünk két szovjet erőt. A harci és zuhanóbombázó repülőgépek századai szétverték a hátráló ellenséges erőket.

Az otteli arevonallal szemben az ellenség többször megismételt nagy támadásokat indított. A német csapatok nagy elhárító sikert arattak. A szovjet valamennyi támadását visszavertük és igen súlyos és véres veszteségeket okoztunk a bolsevistáknak. Állásaink előtt 24 szétlőtt páncélos hever.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A tuniszi harctérről csak helyi harci tevékenységet jelentenek. A légi haderő támadásaival súlyos csapásokat mert az ellenség gépesített erőcsopordjaira és tüzérségi állásaira. A német vadászipülök lelőttek 12 ellenséges repülőgépet.

Az olasz főhadiszállás 1024. számú közleménye:

A tunéziai szakaszokon felderítő különítmények tevékenykednek.

Légi párbajban a német vadászipülök 12 ellenséges repülőgépet löttek le.

Bougis és Algír között az olasz torpedóvető repülőgépeknek egyik alakulata meglátadott egy ellenséges hajókaravánt. Egy 15.000 tonnás hajót elsüllyeszttek, egy másik, szintén nagyobb tonnatartalmú hajót, továbbá egy torpedórombolót megromogáltak.

Ujabb részletek a München elleni támadásról

Elpusztult a Frauenkirche, a Ludwigstrasse, a Nymphenburgi kastély, 4 kórház, 3 iskola, 2 aggenhely és 1 árvaház

Berlin, március 11. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:

A München elleni brit légi támadás nagymértetű volt, mint ahogyan azt eredetileg hitték. Berlinben a müncheni jelentések alapján kijelentették, hogy a brit légi támadás elsősorban is a polgári lakosságot sújtotta és óriási károkat okozott történelmi műemlékekben. Az évszázados müncheni Frauenkirche — amely a müncheni katolicizmus jelképe volt — is nagy károkat szenvedett. A templom belsejében levő műkincsek és a pótólhatalan festmények teljesen elpusztultak. A müncheni Ludwigstrasse, amelyet Németország egyik legszebb útjainak számítottak, ugyancsak súlyos károkat szenvedett a katonai szempontból teljesen céltalan és értelmetlen támadás által. Azon-

Amerikai repülőtámadás Rennes franc a város ellen

250 halott, közöttük sok asszony és gyermek

Paris, márc. 11. A Rennes elleni amerikai légitámadásról a következő részleteket közlik:

Ellenséges repülőgépek nagyon nagy magasságban repültek el Bretagne fővárosa felett és sok bombát dobtak le a lakónegyedekre. Kevésdel a bombázás után 250 halottat számoltak össze, közöttük sok asszonyt és gyermeket. Az áldozatok száma kétszázötvennél nagyobb, véglegesen csak a romok eltakarítása után lesz megállapítható. Bretagne szívében fekvő Rennes város távol van a tengerparthoz és a francia partok mentén épített német katonai erődítmésektől és területén semmilyen katonai célpont nincs, amely a bomba-

zást indokolhatna. A romok gyújtóbombák tekintélyes károkat okoztak lakónegyedekben. Rennes város ellen intézett légitámadás, egész Franciaországban mély felháborodást keltett.

A Paris Soir az angol és amerikai bombáknak áldozatul esett emberlételek számát Franciaországban 3556-ra becsüli. Ez a szám az 1941 júniusától 1943 februárjáig terjedő időre érvényes. A lap szerint a sebesültek száma 7563 és hozzáfűzi, hogy a fent közölt adatok nem foglalják magukban az óráni, dakari, szriai, madagaszkári és északafrikai halottak és sebesültek számát. (MTI)

Búvárhajó háború

Két nap alatt harminchat ellenséges hajó, 207 ezer tonnatartalommal pusztult el.

A német véderő főparancsnok-sága közli: Búvárnaszádalmak továbbra is támadásban vannak Napok óta érintkezésben vannak egy Észak-Amerikából Angliába tartó hajókaravánnal. Búvárnaszádajók csattakoztak hozzájuk és többször megismételt támadásokkal a hajókaravánból kilöttek összesen 73.000 tonnányi

13 hajót, amelyen hadianyagot szállítottak. Három másik görög megtorpedóztak. Ezzel a búvárnaszádfelegyvernem 24 óra belüli összesen 207.000 tonnányi 36 hajó elsüllyesztését jelentette. A hajók között volt nyolc löszszállító gőzös, melyek megtorpedózásukkor levegőbe repültek. (MTI)

A szovjet kormány gabonát és tengerit kér Angliától

Stockholm, márc. 11. (Stefani) Londoni jelentés szerint a szovjet kormány azzal a felszólítással fordult az angol kormányhoz, hogy sürgősen szállítson gabonát és tengeri Oroszországba, mert ebben ott nagy hiány van.

A szovjet kormány azt követeli, hogy minél több az indiai keszteket is becsússák rendelkezésére. Ennek a kívánságnak teljesítése azonban nagyon kétséges, mert Indiában is hiány van gabonaneműekben. (MTI)

A newyorki és a granadai érsek párbeszéde

Vichy, március 11. (NTI): A Gringoire című folyóirat ismertet egy érdekes epizódot, amely Spellman newyorki érsek spanyol országi látogatásai alkalmával játszódott le.

széd folyt le: — Gondolja csak meg Eminenciád hogy Spanyolországban nem lenne több lehetőség misemondásra, ha a bolsevisták annak idején győztek volna. Mi történnék ha a bolsevisták egy napon ideig eljutnának?

Amikor Spellman érsek — írja a lap — megérkezett egy délspanyolországi városba, felkérték hogy pontifikáljon ünnepi misét a francia forradalom alatt elcselt katolikusok lelkiüdvéért. A mise után Spellman érsek és a granadai érsek között az alábbi párbeszéd folyt le:

Spellman érsek azt felelte: „Az amerikai hadsereg akkor 24 óra alatt Madridban lenne”. — De éppen 24 órával elkésnének jegyezze meg szomorúan a granadai érsek. (MTI)

Üzenetek a frontról

Szabó János szakaszvezető a 131/48-A tábori posta számáról üdvözlő és csokolja feleségét Debrecenben. Kéri, ne aggódjanak érte, mert jól van, egészséges.

hessék. A mozgalomnak az a célja, hogy a nyári szünet alatt a helsinki gyermekek is részesüljenek üdülésben és emellett hasznosíthassák szabaddíjüket.

Kováts Géza honvéd a 131/48-A tábori posta számáról hoztártartozóit köszönti Debrecenben. Jó egészségben van, nincs semmi baja.

Paris, március 11. (Stefani). Mint közlik Philipp Rocques újságíró, akit 1942 november 11 óta a megnevezés alatt területen gyűjtőtáborban tartottak fogva, szölkést kísérelt meg, a menekülés közben az őrség agyonlötötte. Rocques a háború előtt Georges Mandel miniszter magántitkára s jobbkeze volt. Mint az Egyesült Államok egyik legtevékenyebb ügynöke szerepelt Franciaországban. (MTI).

RÖVID TÁVIRATOK

Róma, március 11. Rossi hadtestábornoktól királyi rendelettel a nagyvezérkar h-főnökévé nevezték ki. (MTI).

A fakitermelés határvidéjét meghosszabbították

A földművelésügyi miniszter az ország faellátásának biztosítása érdekében rendeletet adott ki, amellyel az 1942-43. évi fakitermelések befejezésének határvidéjét általában az 1943. évi június hó 30-ai meghosszabbította.

Bangkok, március 11. (NTI) Bombayban szerdán ért véget az indiai vezetők értekezlete. Az értekezleten — a delhi rádió jelentése szerint — Gandhi szabadonbocsájtását követelték. Azonkívül az indiai vezetők azt kívánják az alkirálytól, engedje meg néhány képviselőnek, hogy beszéljen Gandhival és játékozzék arról, mi Gandhi felfogása a legutóbbi eseményekről. Az erről szóló nyilatkozatot 35 indiai vezető írta alá. (MTI).

— A miniszterterv a hivatalos lap pénteki számában közzétett két rendeletével elrendelte, hogy egyes vegyszeti képzettségű, valamint egyes műszaki képzettségű személyek a rendeletben meghatározott adatokat március 27-ig jelentsék be az iparügyi miniszteriumnak. A kitűzendő vegyszeti nyilvántartási ívet a városok polgármestereinek, a műszaki nyilvántartási ívet pedig ezenfelül a budapesti kerületi előjáróságnál a járási főszolgabíróknál és a kereskedelem-és iparkamaránál lenet igényelni.

Hungária Filmszínház Egy asszony visszanez Főszereplők: Tasnády Mária, Jávor Pál, Somlay Artúr, Csontos Gyula, Zsille Margit. Előadások kezdete: 3, 5 és 7 órákor.

Vígyszínház mozgó Ma 5 és 7 órákor Magyarorságon először a szívét-leket gyönyörködtető Petőfi-film: Szeptember végén... A magyar filmgyártás remeke! Fősz.: SZÖRENYI ÉVA, HORVÁTH LÁSZLÓ, Maklár, Dorita Bonewa

Vitéz Nagy Vilmos honvédelmi miniszter vitéz Horthy István hősi példájáról

Budapest, márc. 11. A Darányi Kálmán Diákház Bizottság fővédnökének, Magyarország hősi halált halt Kormányzóhelyettese emlékére csütörtök este Horthy István-emlékestet rendezett a Magyar Művelődés Házában.

Részvett az emlékesten vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója fiával, vitéz nagybányai Horthy István rendkívüli követ, meghatalmazott miniszterrel. Ott voltak Kállay Miklós miniszterelnök, vitéz Kereszties Fischer Ferenc belügyminiszter, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Radocsay László igazságügyminiszter, Varga József iparügyi miniszter, báró Bánffy Dezius földművelésügyi miniszter, Tasnádi Nagy Andras, a képviselőház elnöke és sokan mások a magyar közélet előkelőségei közül.

Vitéz nagybaczoni Nagy Vilmos vezéreztetés, honvédelmi miniszter mondott emlékbeszédet vitéz nagybányai Horthy Istvánról.

— Nem siratni akarom az elárvózott üstökösöt — kezdte beszédét a honvédelmi miniszter, — nem sópázkodni akarok a nagy veszteség miatt, ami a magyar nemzetet érte. Emlékezni akarok arra az ifjúra, akit ve-

szünk helyetteseként tisztelünk, akinek élete a magyar ifjúság világító faklyaként fog előtűnk álba.

— Ünnepegni akarom annak az ifjúnak az emlékét, aki a legszentebb kötelességteljesítés közben a Hazának adozta ifjú életét, aki megmutatta azt, hogy a magyar ifjú a legmagasabb polcon is hazáját szerelte és minden áldozatra kész magyar maradt.

A honvédelmi miniszter ezután vitéz nagybányai Horthy István életrajzát ismertette, majd így folytatta:

— Magyar Ifjúság! A nemzet jövőjének letéteményese! Ugy tekintsz erre a tuneményes életre, annak minden állomására és áldozatos befejezésére, mint a magyar sors előttünk lezajlott megtévesztésére!

— Kövessük mi is a mi Horthy Istvánunkat a becsület, a hátorlátás, a hűség és az áldozatkész- ség útján. Szeressük ezt az árva nemzetet, amint ő szerette, foly- tassuk azt a munkát, amit ő megkezdett, ezt követeli tőlünk a mai idők parancsa! Ez a nemzet élni akar és élni fog, mert az a nemzet, melynek ilyen fiai van- nak, örökké élni fog.

A honvédelmi miniszter szavai mély hatást váltottak ki.

Németh László betegsége miatt elhalasztották a Harsányi Zsolt-Juhász Géza irodalmi per mai tárgyalását

Országos érdeklődés kíséri azt az irodalmi pert, amit Harsányi Zsolt indított dr. Juhász Géza debreceni tanár, az ismert író és esztéta ellen egyik debreceni lapban megjelent és Harsányi Zsolt Liszt Ferenc életéről írott regényéről szóló cikke miatt. Ebben a cikkben a „Magyar rapszódia” c. Harsányi-regény egyes erotikusnak tartott részleteit tette szóvá Juhász Géza... A cikkében foglaltak miatt indított pert a debreceni író és tanár ellen Harsányi Zsolt és ebben a perben az újabb tárgyalás, melyen már az irodalmi szakértők: Németh László és Voinovich Géza véleménynyilvánítására is sor került volna, ma délelőtt 9 órai kezdettel tartotta volna meg a Tóth-tanács a debreceni törvényszéken.

Értesülésünk szerint a Harsányi—Juhász irodalmi perben kitűzött tárgyalást Németh László betegsége miatt elhalasztották. Németh László, aki a dr. Juhász Géza által megnevezett szakértő a perben, beadványt intézett a debreceni törvényszékhez, ebben közölte, hogy beteg kezelés alatt áll Balatonkenesén és nem tud megjelenni a március 12-iki tárgyaláson. Kérte a debreceni törvényszéktől a tárgyalás elhalasztását.

A debreceni törvényszék helyt adott Németh László kérelmének és a tárgyalást bizonytalan terminusra elhalasztotta. A tárgyalás elhalasztásáról értesítették Voinovich Gézát, az ismert író, aki a perben a Harsányi Zsolt által megnevezett irodalmi szakértő.

Kannisto Arthur finn nyelvtudós, a debreceni egyetem díszdoktora meghalt

A finn tudományos világnak nagy gyászja van: meghalt Kannisto Arthur, a helsinki egyetem

nyelvtudomány és a magyar nyelv tanszékének nyilvános rendes professzora, az európai hírű nyelvtudós.

Kannisto Arthur 69 éves volt. Hatvan éves korában a magyar tudományos körök meleg ünneplésben részesítették, a Magyar Tudományos Akadémia kültagyjába választotta, számos nyelvtudományi társaság tiszteletbeli tisztségére választotta, a debreceni egyetem bölcsészettudományi kara pedig dr. Csüry Bálint, az azóta elhunyt kitűnő nyelvész javaslatára díszdoktorrá avatta.

A finn tudós ugyanis rendkívül értékes szolgálatokat tett a magyar nyelvészetnek is működésével. Tudományos tevékenységének legnagyobb része a magyar nyelv legközelebbi rokonának, a rogul nyelvnek feldolgozására irányult. Hat évet töltött Vologdólán, a kiháló rokonnép között, amelynek nemcsak nyelvét, hanem néprajzát is kutatta. Munkája, amely 60 nyomtatott ívet tett ki, még nem került teljes egészében közlésre.

Kannisto Arthur megtanult és jól beszélt magyarul. Sokszor

DEBRECZEN 3. OLDAL 1943. III. 12.

megfordult hazánkban. Debrecenben 1930-ban járt először. 1935 szeptember 23-án avatták debreceni díszdoktorrá. Avatásán dr. Benedek László rektor és dr. Hankó Béla dékán üdvözölték. Az üdvözlő beszédekre hosszabb magyarnyelvű előadásban válaszolt, amelyben rámutatott a magyar- finn rokonság tudatát elmélyítő nyelvészeti kutatások jelentőségére.

Néhai Csüry Bálint professzornak kedves barátja volt a finn tudós Csüry professor is segédkezett neki nagy műve megírásában, de segítségére volt Csüry Bálintnak, a debreceni professzor felesége is.

A debreceni egyetem központi épülete előtt gyászlobogó hirdeti az egyetem gyászát. Kannisto Arthur elhunytát.

A szabadságért

küzdő magyar nemzetnek minden időben erősségét képezte a történelmi hagyományok ismerete s egyben megőrzése. A mult faklyafényében nemcsak elme- rengelt, hanem megtanulta kötelessége hív teljesítését. A vérrel áztatott föld mindig kihajlotta magából azt a magyart, akiben a Gondviselő összesűrítette azt az őserőt, amelyik a tapasztalatban bölcsességgé nőtt, a harcban vitézséggé.

Az egyházak mindjobban hangoztatják a hitben való elmélyülést, ami azt jelenti, személyemben tapasztalom meg, hisz-e valóban s ezért le tudok mondani az élet kényelmeiről s vállalom a szenvedést. Nem élni akarok a keresztényen közösség fentmaradásáért. Nem azért vagyok magyar, mert így boldogulhatok ezen a földön, hanem azért, mert úgy szeretem ezt a hazát, hogy érte életem is odaadom. A történelem azt tanítja, hogy az igazán nagy magyarok mellett ott voltak a névtelen hősök, akik nem azért éltek, hogy nevüket ismertté tegyék, hanem kötelességüket teljesítsék.

A márciusi napfényben azok ismerik meg szolgálatuk mértékét, akik a történelemben valóban azt nézik, mi tudta egy lelkesíteni a magyart azokkal a nemzetiségekkel együtt, akik a megélhetés mellett vállalták a közös magyar sorsot. Akik nem azért telepedtek le, hogy rendbontói legyenek az állami életnek, hanem munkájukkal erősítői a nemzeti életnek. Azért lett a történelemben a márciusnak különös jelentősége a magyar életben, mert olyanok állottak elő a szabadság kivívására, akik együtt vállalták a sors szenvedéseit.

A márciusi ifjakból erős férfiak és tisztas öregek lettek. Aki- ket e most élő nemzedéknek is határozottan ismerni kell. Sem az első, sem a mostani világháború nem vonhat felhőt elük, hogy ne lássuk őket, sőt annál inkább ismertté kell tenni nevüket, életüket, minél tovább tart a világ győtrődése. Kossuth, Petőfi, Jókai, Széchenyi s a többiek, nem maguk irták be nevüket az élet könyvébe, hanem az igazságot szolgáló történelem keze.

A nemzeti ünnep megszentelése, megünneplése azok ad- ják oda szívüket egészen, akik lobogó lelkesedésükön túl meg is halnak ma a szabadság védelmében. A történelmet nem lehet úgy tekinteni, hogy áblakán kikönyö- kölnék azért, hogy valmit lássunk. Nem, hanem kilépünk s ha kell hitvallást tegyünk. A nemzet igazi nagyjai mindig ott kezdtek, hogy megismerték a magyar népet. Örömeiben és bánatában vele együtt voltak.

Az árva növekedését a lakók- kal közösen választott bizottság, vagy egy erre alkalmas megbí-

hitben, akkor minden magyar- nak vállalnia kell a nagy ma- gyar sorsot a szabadságért. Kár- pátok kossorozta rónák népe erős akar lenni a szabad hit gyá-

korlásért, de ennek egy nagy feltétele van, naggyá és szabad- da tenni Magyarországot, Nem- zeti ünnepünkön így ünneplhe- tünk. Hittel a szabadságért. (si)

Kállay miniszterelnök további hitet akar szétsugározni az országban

Tele van bizalommal és hittel hazánk sorsának jobbrafordu-
lása tekintetében

Budapest, márc. 11. A Magyar Élet Pártja Akadémia utcai székházában tegnap este igen népes klubnap volt, amelyen nagyszámmal vettek részt a párt képviselőházi és felsőházi tagjai és a főispánok. A klubnapon igen meleg ünneplésben részesít- tették Kállay Miklós miniszter- elnököt kormányra lépésének első évfordulója alkalmával, vala- mint Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztert abból az al- kalomból, hogy ötödik éve vezeti a pénzügyi tárcát.

A vacsora során a párt nevé- ben Bárczy Ferenc pártvezérhe- lyettes, az Erdélyi Párt részéről pedig Nyírő József üdvözölte a miniszterelnököt.

Kállay Miklós miniszterelnök megköszönve az üdvözlést, kije- lentette, hogy ezen a kis évfordu- lón a párton keresztül további hitet akar szétsugározni az or- szágban, hangoztatva, hogy tele van bizalommal és hittel hazánk sorsának jobbrafordulása tekin- tetében.

Cselényi Pál üdvözölte Remé- nyi-Schneller Lajos pénzügyminisz- teret. A pénzügyminiszter va- laszában hangoztatta, hogy a háború folytatásához szükséges eszközöket még lemondások árán is elő kell teremteni.

A vacsora résztvevői igen nagy tetszéssel és tapssal fogadták a miniszterelnök és pénzügyminisz- ter felszólalását.

Édesapa helyett apát a hadiárvának

Kállay Miklós miniszterelnök felelőse indította el a nemes
mozgalmat

Budapest, márc. 11. A legköze- lebbi napokban sz. leszkörű moz- galom indul meg a fővárosban a világháború hadiárvaik örökbe fogadása és neveléséről való gondoskodásuk érdekében. Kállay Miklós miniszterelnök felelőse, aki a hadigondozás ke- retében ennek a mozgalomnak a vezetését vállalta, szerdán delu- tán értekezletre hívta meg a napilapok főszerkesztőit, hogy tájékoztassa őket a mozgalom célkitűzéseiről, segítséget kért a Homonnay Tivadar főpolgár- master által kidolgozott terv megvalósítására.

Az elgondolás: elesett hőseink árváinak ügye. Ennél fontosabb feladat most nincs. Az ő jövőjü- ket, nevelésüket egy csapásra megoldandó ez a terv. Rámutatott arra, hogy sok kis magyar gyer- mek maradt kenyerkereső és gondozó nélkül. Gondjainkba kell venni őket, apa helyett apát, istápolót adni az egész család- nak. Az országra nem közömbös, hogy mivé fejlődik a sok gyer- mek. Hozta ezt a jelszót: édesapa helyett apát a hadiárvának, megérvé teszi a társadalom, olyan mozgalom indul útjára, amelyből egyetlen magyar em- ter sem maradhat ki. Az egész országra kiterjedő szervezett ál- dozatvállalásra van szükség. Be- számolott ezután Kállay Miklós ne- méről a nagyszabású első csatlakozásról, amellyel a Városi In- gatlantulajdonosok Országos Szövetsége siet a nagy kérdés tökéletes megoldását előkészíte- lének feladatát olyan különle- ges terv megvalósítására vállal- ja, amelynek alapja maga a haz.

Az elgondolás szerint az árvák gondozására és nevelésének ügyét Budapesten és vidéken egyformán elsősorban a házak, a csoportok és az azokban élő közösségnek összefogására akar- ja alapítani. A terv szerint min- den fővárosi és vidéki bérház, vagy házcsoport tulajdonosa és lakói együttesen vállalják ma- gukra egy-egy hadiárva ellátá- sát. A háztulajdonosok fel fog- ják kéri lakóikat, hogy bizo- nyos jelárlánlt csekély összeg- gel, amely havi 50 fillér és 40 P között lehetne s amelyet a ház- tulajdonos a maga részéről aran- nyosan kiegyesítene, biztosítsa a háború hadiárvaik minden szükségletét.

Az árva növekedését a lakók- kal közösen választott bizottság, vagy egy erre alkalmas megbí-

zott személy kísérné állandóan figyelemmel, de úgy, hogy a ha- diárva lehetőleg a család gondo- zásában maradjon.

Kifejezte Kállay Miklós az a meggyőződését, hogy a házu- tulajdonosok hazafias magatartá- sal hozzájárulnak ahhoz, hogy elesett hőseink árváimmarad- gyermekeinek jövője biztosított legyen. Kérte a háztulajdonoso- kat, hogy akik egy-egy hadiár- váról gondoskodni ohajtanak jelentsek be szándékukat a Vá- rosi Ingatlantulajdonosok Orsza- gos Szövetségénél, Budapest, V. Akadémia u. 5., vagy közvetlenül ő hozzá. A miniszterelnök felelő- se kérte a sajtót, ismertesse ezt az eszmét a közönséggel és hívja fel a magyar társadalmat a szep- es nemes áldozatban való részt- vételre.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után vitéz Kolosváry Bor- csu Mihály, a Magyar Sajtóka- mara elnöke kijelentette, hogy a magyar sajtó a gyönyörű terv megvalósításában készséggel ve- szí ki teljes odaadással részét. Egyben közölte, hogy az Országos Magyar Sajtókamara mint ház- tulajdonos készséggel vállalja a ráeső hadiárva nevelését.

Zimmer Ferenc, a Magyar Hir- lapírók Országos Nyugdíjintéze- tének ügyv. elnöke jelentette be azután, hogy az intézet a nyug- díjalap három bérháza és há- diárva gondozását vállalja. — Petry Pál ny. államtitkár közöl- te, hogy az Országos Gyermekek- védő Liga minden rászoruló é- évesnél idősebb hadiárvtát in- gyen üdültet, télen pedig díjmen- tesen vállalja azoknak a hadi- árváknak speciális kiképzését, akiknek erre szükségük van.

Üzleti záróra március 15-én

A Debreceni Kereskedő Tár- sulat, a Baross Szövetség debre- ceni fiókja és a Debreceni Fű- szerkiskereskedők Egyesülete megállapodtak abban, hogy a nyílt árusítási ülések a március 15-i nemzeti ünnepen déli 12 órakor zárnak. Ezt a megállapo- dást tudomásulvétele vegett a vá- ros hatóságánál is bejelentették s ezért nevezett egyesületek el- nökségel arra kéri az üzlet- tulajdonosokat, hogy a március 15-i üzletzárásnál a fent említett megállapodáshoz alkalmazkod- janak.

Keresztény középosztály lapjai:

REGGELI MAGYARORSZÁG

PEST

MAGYARORSZÁG

Hétféli MAGYARORSZÁG

Kamarazene-est a Zeneiskolában

A Városi Zeneiskola növendékeit szép sikerű kamarazene-est tartottak tegnap este az intézet dísztermében. A bemutatkozó növendékek tudásuk és képzettségük minden adottságát vitték produkciójukba s előadásukat dicséret illeti. Örömmel kell megállapítani, hogy a zeneiskola a kamarazene tanszak fenntartásával indítást ad növendékeinek a társas zene megkedvelésére, aminek felbecsülhetetlen értéke van. Zenei fegyelmezetté- ség szempontjából is nagy jelentősége és nevelő értéke van a kamarazene-estek s így csak elismeréssel adózhatunk a kamarazene fejlesztése érdekében kifejtett agilitásért. A kamarazene tanszak tanára, Erdész Mihály cél tudatos munkával állítja munkásságát magasabb nevelési szempontok szolgálatába.

Az est műsorán Krause Zongorahármas op. 12. Vádray Tamás (zongora), Szabó Eva (hegedű) és Gömörly András (gordonka) előadásában került elismerésre méltó bemutatásra. Mozart: Esz-dur zongoránégyesít Pásztor Mária (zongora), Kutas Margit (hegedű), Hornyák Valeria (melyhegedű) és Farkas Gusztáv (gordonka) játszották jó adottságokkal. A műsor utolsó száma Beethoven: C-moll zongorahármasa (op. 1. sz. 3.) volt, amit Szilágyi Ella (zongora), Tariska Edit (hegedű) és Fried Mária (gordonka) mutattak be sikeresen.

HETI MŰSOR

Pénteken este: Szerencsetánc. Propaganda munkáselemlőadás. Szombaton délután: Rang és mód. Fülléres helyárak.

Szombaton este: Mária főhadnagy, Bérletszünet. Vasárnap délután és este: Mária főhadnagy.

Hétfőn délután: Mária főhadnagy, Mérsékelt helyárak.

Hétfőn este: Mária főhadnagy, Bérletszünet, Ünnepi díszelőadás. Kedden este: Esküvő, A) bérlet, Szerdán este: Esküvő, B) bérlet.

SZÍNHÁZI KIS TÜRÖR

KORMOS FERENCET, a Csokonai-színház népszerű, aranyos humoru buffo-komikusát mely gyász érte, félretekintve elhunytával, Kormos Ferenc tegnap elhunyt a híveinek temetésére.

ROSALINDA szerepét Szilágyi Margit játssza Osváth Julia helyett a BÖREGÉR március 22-23-iki debreceni előadásán. Osváth Julia ugyanis orvosi tanácsra négyhetes pihenőt tart és szerepelt az Operaháznál is Szilágyi Margit vette át.

UJHÁZY GYÖRGY, az „Ispán” szerepe a jövő héten Debrecenbe érkezik és megkezdli a darab rendezését a Csokonai Színházban. Az első idej prózai bemutatás március 24-én lesz a Csokonai Színházban.

Csokonai Színház

Péntek este:
Szerencsetánc
propaganda munkáselemlőadás.
Szombat délután
fülléres helyárakkal:
Rang és mód

Szombat este, vasárnap délután és este az őrülési sikerű
Mária főhadnagy
Legnagyobb slágeroperett!

* „Halálsugár” c. érdekesítő regény kapható kiadóhivatásunkban. Ár 80 fillér.

Véget ért a képviselőház véderőbizottságának tanácskozása

Budapest, marc. 11. A képviselőház véderőbizottsága csütörtökön újból összeült és folytatta a honvédelmi miniszter tájékoztatója feletti tanácskozást. Az ülésen a kormány részéről megjelent vitéz nagybaczoni Nagy Vilmos honvédelmi miniszter. A tanácskozásban gróf Eszterházy Moric, Bakó László, Horváth Géza, Malasits Géza, Palló Imre, Botár István, vitéz Szalay

László, Koráni Elemér, Krudy Ferenc, Pozsary Aladár, gróf Apponyi György, vitéz Ujfalu Gábor, Domahidy István, Szabó Gyula és Ember Sándor vett részt. Vitéz nagybaczoni Nagy Vilmos vezérőrnagy, honvédelmi miniszter részletesen választott a felszólalásokra s ezzel a véderőbizottság ülése véget ért.

Gera Katalin értékes előadása a Péterfia-utcai egyházzsoltári Női Körében

A Péterfia-utcai egyházzsoltári Női Körének a dr. Varga Zsigmondnő egyetemi professzornő vezetésével működő Női Köre teadélután rendezett, melyen Gera Katalin nagyszerű előadást tartott a hős magatartásról a református nő életében címmel. Dr. Farkas Pál lelkész úr imája és bevezető szavai után Gera Katalin arról beszélt, hogy a nemzeti életben a folytonos veszély a női hősé avatja. A nő éppen olyan alkalmas hős feladatok végzésére, mint a férfi. Az Isten feladatokban mutatja meg minden nemzedéknek, hogy milyen nagygyá lehet. Igazi hőst nem lehet elképzelni Isten nélkül. A mai életfeltételekben Isten egyenesen követeli a hős magatartást. Sok hangzatos jelszó vesztette már hitelét előtűnk. A magyar református nők hős feladatait sohasem fogalmazzhatják meg népszerű szónokok politikai divatok, mert már régen meghatározta azokat az Ur Jézus Krisztus. Jézus nemcsak feladatok ad, hanem elsősorban megteremt a hős magatartás előfeltételeit, tanításával, parancsolataival és mindenekfeletti példájával. A Jézus által adott hős feladatok mind kipróbált gyakorlati haszonnal bíró feladatok. Jézus nemcsak követelményekkel lép fel, hanem erősíti és rávevvel bennünk a feladatok elvégzésére. Erőt is ad hozzá.

Bibliai igékkel mutatta ki Jézus utasításait a hős feladatok végzésére. Közben megrázó erőt is adó eseteket mondott el Gera Ka-

talin a saját életéből igazolva a hősiesnek Jézustól eredőjét és a felől jövő, idejében kért segítséget. Érdekes párhuzamot vont a terüés és a megérett lényege között, hangsúlyozva, hogy megterés nélkül nincs hősieség ezeknek a feladatoknak végzésére. A református nő hős feladata az ebresztő szolgálat, aki ezt teljesíti, nemzetmentő munkát végez. Gyengeségünk, hogy a hős magatartást mindig csak eszményi helyzetekben tudjuk elképzelni és ezt szívesen vállalnánk is. De ritkán kerülünk ilyen eszményi „nagy helyzetbe”. Jzus éppen arra tanít meg, hogy „eszménytelen” helyzetekben is lehet hősiesen élni, sőt éppen ezekben az apró kis élet dolgunkban kell igaz hősieséget mutatnunk, mint ahogy Jézus is majdnem mindig eszménytelen helyzetben volt. Senki sincs köztünk, aki kedvezőtlenebb körülmények között élne, mint Jézus. A szeretetből önként vállalt áldozat Jézus hős magatartásának titka. Nem az eszköz a fontos a hős magatartásnál, hanem a lelkület. A példa íme kész és ha tudakoztatok az Istent, nem lesz probléma a hős magatartás.

A rendkívül mély hatást kiváltott előadásért dr. Farkas Pál mondott köszönetet. Utána Lábás Béla né, P. Nagy Zoltán né, Szeber Antal né, dr. Sarkadi Kesztyűs Lajosné, Papp Jánosné és dr. Farkas Pálné háziasszonyok asztalánál felszolgálták a teát melynek ára iőtékony célt szolgál.

Honvéderőnk Otthona

Sokan tudják, de még nem tudja mindenki, hogy az Országos Református Szeretetszövetségnek Debrecenben 1936 óta külön csoportja működik, az: ORSZ. debreceni csoportja néven. Vezetőségi elnök: Uray Sándor, társelnök: Dr. Révész Imréné és Herpay Gábor, titkár: dr. Erdő Mihály, pénztárnok: Dienes József püspöki hivatali fogalmazó és az intéző bizottság tagjai.

A központ és a helyi csoport egyezményt kötött, hogy minden adományt melyet debreceni jöteveink Budapestre küldenek, vissza küldik a helyi csoportnak, ezért szeretettel kérjük jöteveinket, befizetéseiket közvetlenül, vagy a püspöki hivatalban Dienes József pénztárnoknak, vagy dr. Erdő Mihály lelkésznek, Árpádtér lelkészi hivatalban, vagy a kistérségi lelkészi hivatalban, Révész-tér 2. adják át. Így elejét vesszük a központ és a Csoport között az utólagos elszámolásoknak.

Miután a jó Isten véghetetlen szeretete és kegyelme létrehozta Debrecenben is a Szeretetszövetség fiú- és leányárvaházát, hol elsősorban Honvéderők lelnak kedves, meleg otthonra, nagyon kívánatos volna, ha tehetségük szerint mindenki, férfi s nő, öreg és ifjú, egyaránt résztvenne a szolgálatban, melyek árváink ügyét vinnék előbbre. Arváink iránti kötelességérzésünk, gondviselő szeretetünk, a hivatásunk már eddig is nagy többségét indította cselekedetre, hiszünk — Isten csodadolgozat készít elő a szívünkben még inkább ezután, hiszen Honvéderők árváiról is kell gondoskodnunk!

Rendes bíróság elé kerülnek a gödöllői rablóiügylek vádottai

A pestvidéki törvényszék rögtönítelő bírósága csütörtökön délután folytatta a gödöllői rablóiügylek vádottainak tárgyalását.

Több tanu kihallgatása során megállapították, hogy a fiatalkorú vádlottak között Tóth István

arra, hogy együtt menjenek a Bendly Ernő állatorvos lakására.

Az esti órákban hozta meg a bíróság az ítéletet, amely szerint a két vádlott bűnügyet rendes bíróság elé utalta azzal, hogy ügyük csak együtt bírálható el.

Mit mutat a városok költségvetése

A legnagyobb költségvetéssel Debrecen dolgozik

A Városok Lapja legújabb számában igen érdekes kimutatást találunk az ország városainak 1942. évi költségvetéséről. Az ország költségvetésének 1942. évi kormányhatalmát a költségvetés adatairól.

A kimutatás szerint a 20 törvényhatósági város közül Debrecen vezet 14,116.664 P szükséglettel és 12,550.336 P fedezettel. A hiánya 1,566.338 P, pótladója 80 százalék.

A legkisebb költségvetési szükségletet Komárom város mutatja ki 1,797.515 P-vel és 1,566.085 P fedezettel, hiánya 231.430 P, pótladója 88 százalék. Pótadó szempontjából a velünk teljesen azonos agrárváros, Hódmezővásárhely jár az élen 120 százalékkal, költségvetésének tételei: szükséglet 3,304.704 P, fedezet 2,414.180 P, hiánya 890.524 P. Utána közvetlenül Kecskemét jön 115 százalékos pótladójával, viszont szükséglete 6,301.107 P, fedezete 5,297.513 P, hiánya 1,003.594 P. 100 százalékos pótladóval szerepel Újvidék és Zombor. Előbbinek csak 4,959.706 P a szükséglete, fedezete pedig 3,580.082 P, hiánya 1,379.624 P, Zombornak 1,937.636 P a szükséglete és 1,310.237 P a fedezete, hiánya pedig 627.126 P.

Az ország második legnagyobb városa, Szeged költségvetése 9,644.287 P szükséglettel, 7,950.558 P fedezettel, 1,693.729 P hiánnyal kapott jóváhagyást. Pótadóját viszont csak 80 százalékkal. Utána legnagyobb költségvetési kerete Kolozsvárnak és Kassának van. Kolozsvárnak szükséglete 7,257.799 P, fedezete 5,219.550 P, a hiánya 2,038.249 P. A pótládó 757 százalék. Ugyanez a pótládója Kassának is, ahol a szükséglet 7,161.604 P, a fedezet 6,554.104 P, a hiánya 607.500 P. A legkisebb pótládója Szekesfehérvárnak van, 55 százalék. Költségvetése mindössze

2,708.530 P, fedezete 2,310,331 P, hiánya 398.198 P. 58 százalékos pótladóval szerepel Győr, 63 százalékkal Marosvásárhely, Nagyvárad, Szabadka, 82 százalékkal Ungvár, Szatmárnémeti, 88 százalékkal Komárom, 95 százalékkal Miskolc.

A kereseti adó a legmagasabb Debrecen Hódmezővásárhely, Kecskemét, Komárom városokban, 7 százalékkal. A legkisebb Baja, Győr, Kassa, Pécs, Sopron, Szekesfehérvár és Ungvár, 5 százalékkal, a többiekben 6 százalékkal.

A 70 megyei városban a legmagasabb pótladóval, 130 százalékkal Jászberény szerepel, továbbá Kiskunfélegyháza, Kiskunszállás, Nagykőrös 120 százalékkal, 115 százalékkal Kiskunhalas, Zalaegerszeg pótladója, 114 százalékkal Gyula, 110 százalékkal Újpest, 109 százalékkal Makó, 102 százalékkal Esztergom, 101 százalékkal Szentes, 100 százalékkal Csongrád, Kalocsá, Zenta, a többi városé 95 és 50 százalék között van, 50 százalékos pótladóval azonban mindössze 7 megyei város dicsekedhet.

Az ország összes törvényhatósági és megyei városainak költségvetése a múlt évben Budapesttel együtt 425.633.089 pengő fedezettel és 675.113.132 pengő hiánnyal kapott jóváhagyást. A 20 törvényhatósági jogú város költségvetése 103.209.838 pengő szükséglettel, 85.474.073 pengő fedezettel és irányított elő 17.735.764 pengő hiánnyal, a megyei városok költségvetése pedig 90.725.461 pengő szükséglettel, 73.944.615 pengő fedezettel és 16.780.846 pengő hiánnyal mutat ki.

Az adatok a mezőgazdasági városok nagyon lassan javuló nehéz helyzetére adnak újabb bizonyítékot.

Tudományos ülés az Orvosegyesületben

Jankovich László professzor érdekes megállapításai lővési sérülésekről.

A Debreceni Orvosegyesület csütörtökön tartotta V. tudományos ülését a belklinikai tanszékben. Az ülésen Verzár Gyula orv-fülgész professzor elnök.

Az első előadást Jaki Gyula tanár, az Orvosegyesület főtákosára tartotta „Syringomyelias arthropathia” címen. Bemutatásában egy súlyos idegrendszeri megbetegedés okozta csonttöréssel járó izületi elváltozásról számolt be. A bemutatáshoz Sántha Kálmán ideggyógyász professzor szövege, fontos adatokat közölve az eset vizsgálatához.

Ezután Hollósy Károly, a baróti kórház sebész főorvosa tartott „A vérző emlő” címen előadást több eset ismertetésével a tömlős emlőgyulladás körképéhez nyújtva értékes adatokat. Előadásában az újabb vizsgálati eljárások előnyeit is kifejtette. Végül Jankovich László professzor „Vitalis jelenség a verőerekben lővési sérüléseknél” címen tartott előadást, melynek során azt a problémát fejtegette, hogy miképpen lehet megállapítani a golyó okozta sérüléseknél,

hogy azok a halál bekövetkezése előtt vagy után keletkeztek-e. Lővési sérülések után boncoláskor olyan jeleket talál, melyek csak fennálló keringés mellett, élő szervezetben jöhetnek létre. Kísérletei során kiderült, hogy ezek a jelek csak katonai gyertya okozta sérüléseknél láthatók. Előadásához Sántha Kálmán professzor szövege szövege.

Magyar hősök

Ügyességével és példás bátorságával tűntette ki magát a Don menti harcokban Ujházi Pál ővezető.

1942 december 3-án azt a parancsot kapta a Granjacse mellett álló honvédszáhad, hogy erőszakos felderítésre állapítsa meg a Don töltsi oldalán álló ellenséges védőrendszernek felderítését s erőelosztását. Ujházi ővezető kiváló ügyességgel hajtott végre feladatát az ővezető súlyos helyzetbe került járőrével. Embereit türelmével levő ellenséges csoportok támadták meg. A kifejlesztett zelharcban 10-12 bolsevista esett el, a többiek javarészt foglyul ejtette Ujházi ővezető maroknyi osztaja. Bár felderítő feladattal küldötték ki, felhasználta harc sikerült a négy ellenséges felderítődt felrobantva hét foglyával és nyolc kézifegyvert kiváló szakmájával minden veszteség nélkül vezette vissza járőrét.

Házifeloszlásból
BUTOROK
potomért
Megtéríthető csak 1000
8 3-ig, Bethlen u.8.

Megszólt a magyar szív

Sárándiak a debreceni hadikórházban

A sárándi ref. leányegyesületek és leventeleány csoportok indítására a községi elöljáróság, a ref. egyház vezetősége irányításával tartott gyűjtés eredményét 25 tagú küldöttség szállította be Sárándra két társzekerrel a debreceni hadikórházba. A szállítmány 52 nagy láda, 4 hatalmas kosár és 19 kanna tej. Az összes súly 15 q 62 kg. A figyelemreméltó ajándékokból 35 láda édes és sós sütemény, 1 láda aszalt gyümölcs, 3 láda alma, 2 láda citrom, 1 láda kockacukor,

1 láda sóborszesz, 1918 drb tojás, 66 kg szalonna, 1 nagy kosár méz és befőtt, 3 nagy kosár kalács és kenyér, 101 doboz konzerv, 52 liter bor, 146 doboz gyufa, 5600 darab cigaretta, 159 csomag dohány cigarettapapírral, 30 darab szivar, 4 üveg rum, ceruzák, levélpapírok, törülközők, zsebkendők egy nagy ládával, botok és mankók két kötegben. A küldöttség március 10-én látogatta meg a kórházparancsnokság engedélyével az összes lezártan kórházakat, s osztották ki az apóloszemélyzet felügyeletével engedélyezett adagokban a

különböző ajándékokat az éretünk vértüket hullató drága honvédeknek. A zárt kórházakba pedig egy tömegben rakározták be a hozott dolgokat. Megajánlották böjti alkalomra azt, hogy a ref. katonák úrvacsorájához szükséges bort és kenyeret adják. A küldöttség elirányítását Csutoros és Benkő protestáns lelkészek végezték a hadikórházak vezető nővérével és egyes osztályok intéző nővéreivel együtt. A 2000 lelkes testvérreformátus Sáránd községe azzal a gondolatmal hozta el nagyjértékű ajándékát a kórházakba, hogy érettük és mindnyájunkért felbecsülhetetlenül többet adtak honvédek, mint mi nekik.

A szervezés és csomagolás munkáját a két ref. tanítónő vezetésével a falu leventéi intézték. A munkában résztvett a falu egész férfi és női intelligenciája. Ha minden magyar község szíve megindulna az éretünk véréz honvédek sorsán és meg tudnák mutatni hálójukat irántuk, a nagy magyar összefogás megteremtése a régen óhajtott teljes lelki magyar egységet.

Földesiek szeretetadományai sebesült honvédeknek

A földesi lakosság is szép példáját nyújtotta a sebesült honvédek iránti szeretetnek. Tegnap Földesről 16 csomag szeretetadomány érkezett Debrecenbe a vármegyeházára a debreceni hadikórházban fekvő sebesült katonák között való elosztás céljából.

A nemes akciót vitéz Kiss István felsőházi tag szervezte és abban résztvettek vitéz Kiss István, Pálffy Zoltán nyug. pénzügyigazgató neje, Molnár Józsefné tanító neje, Kiss Sándorné ref. lelkész neje, Székely Sándorné községi jegyző neje, dr. Matolcsy Pálné, Lengyel Sándorné, Körtvélyesi Fe-

rencné, Orbán Gyuláné, Sági Gézané, Kovács Albertné, Boldizsár Józsefné, Kállay Sándorné, Törzsök Józsefné. Külön megemlítendő Ványi Sándorné, egy szegényasszony, aki magától vonta meg, hogy ő is küldhessen a drága katonáinknak. Résztvett az akcióban a KIE földesi fiókja is.

A földesi Bajtársi Szolgálat vitéz Kiss István vezetésével mintaszerűen működik, sőt ezzel az akcióval kiterjedt figyelmre a debreceni kórházakban fekvő sebesült és beteg katonákra is. Buzdításul szolgálhat a földesi példa.

A Vendég-utcaiak szeretetakciója

A debreceni Vendég-utcai lakosok utcájuk szerint vettek részt a sebesült katonák megvendégelésében. Kétizben közel másfélszer adag élelmiszert, illetve csomagot gyűjtöttek össze és az állomáson kiosztották az átutazó, vagy ideérkező sebesült katonáknak.

A nemesszívű akcióban résztvettek özv. Balogh Istvánné, Tóth Gyuláné, Nyakas Sándorné, Abrányi Andorné, Kósa Jó-

zsefné, Nemes Ferencné, Arany Pálné, Szőke Istvánné, Zs. Nagy Istvánné, Tar Istvánné, Kutasy Jánosné, özv. Nagy Sándorné, Nagy Károlyné, Vámosi Ferencné, özv. Kálmán Péterné, Tóth Andrásné, Nagyházi Mihályné, Nagyházi Péterné, Kántor Lászlóné, Tóth Jánosné, Csató Gáborné, Varga Imréné, Heredovszky Istvánné, Oláh Józsefné, Kovács Sándorné.

A Debrecen-Ermihályfalva között építendő második vágány közgazgatási bejárása

Tegnap délelőtt tartották meg meg az államvasutak igazgatóságnak kérelmére a Debrecen-Ermihályfalva között építendő második vágány közgazgatási bejárását.

A bizottság 9 órakor kezdte meg munkáját a vámospécsi állomáson, ahol a kereskedelmi miniszter képviselőjében Lőrinczy Endre máv. főtanácsos, a földművelésügyi miniszter részéről Molnár Endre műszaki tanácsos jelent meg. Ott volt még a honvédelmi miniszter képviselője,

loje, a posta és máv. megbízottja, a Nyirvízszabályozótól Tiszay Pál igazgatófőmérnök, az osztálymunkásként megbízottja, Vámospécs főjegyzője és főbírája, Hajdú megye részéről Uzonyi Barna főjegyző, az Allamépítészeti Hivataltól Bocskor Ernő műszaki főtanácsos és számosan az érdekeltek közül.

A bejárás délben fél 12-kor fejeződött be a debreceni állomáson, de csak a munka egyik szakaszára nézve. Bagamernál az addig a régi sínpártól délre, tehát a jobb oldalon húzódó új vágány átmeneti az országutal és attól kezdve az északi oldalon halad tovább Ermihályfalváig. Ennek a második útszakasz részét közgazgatási bejárását pénteken reggel 9 órakor folytatják a nyirabrányai állomáson kezdve és Ermihályfalván fejezik be délben.

„Katonadolog” című igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ár 80 fillér.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. III. 12

A debreceni egyetemi ifjúság március 15-i nemzeti ünnepéje

A debreceni Tisza István udományegyetem rektora, valamint Debrecen városát megbízásból a debreceni egyetemi ifjúság március 15-én, hétfőn nemzeti ünnepélyt rendez délelőtti fél 12 órakor az egyetemi központi épület díszudvarán.

A nemzeti ünnepély rendje: Himnusz, Éneklí a Kántus, az egyetem énekkara. Ady: Felszállott a páva. Szavalja Soós Levente bh. Ünnepi beszédet mond dr. Karácsony Sándor egyetemi ny. r. tanár. Kodály: Huszt. Éneklí a Kántus, az egyetem énekkara. Zárszót mond Kovács István jogszigorló. Szózat. Éneklí a Kántus, az egyetem énekkara. Az ünnepély közben az ifjúság küldöttsége megkoszorúzza a Kossuth és Petőfi szobrot.

A debreceni OTI táviratban üdvözölte a kiüntetteit budapesti vezetőket

A debreceni OTI orvosi és tisztviselői kara meglehetősen üdvözölő táviratot írt az OTI vezetőkhöz, akiket a Kormányzó Úr Ötöméltsége nagy kiüntetésben részesítette. Többen vannak az OTI budapesti vezetői közül, akik Debrecenben is szolgálatot teljesítettek, vagy legalább is több ízben itt jártak és ismerik is őket elég széles körben.

Dr. Horváth vezérigazgató kiüntetése az összes OTI orvosok és tisztviselők jóltevőjét és pártórusát érte. Dr. Barla Szabó József igazgató-főorvos azokról a harcokról nevezetes, melyeket az orvosok felemeléséért folytatott, Ternovszky Jenő orvosigazgató vizsgálataival, melyeket az Augustában és az OTI-ban tartott, vívott ki magának elismerést és megbecsülést. Altruista felfogása, a betegekkel szemben való jósága, megértése és egyéniségének kiválósága sok jóbarátot szerzett neki Debrecenben.

Petres elnökhelyettes karrierje Debrecenből indult ki a szemészeti klinikáról. Már itt is igen előnyös oldalairól ismerték meg, éppen ezért mindenki örült annak a magas állásnak, amelyet betöltött és természetesen a nagy kiüntetésnek is.

Különösen meleg szeretettel gratuláltak dr. Kalotay Gyula igazgatónak kiüntetéséhez. Ő Debrecenben volt igazgató és ebben a minőségében a betegek vagy általában az OTI tagok ezreinek megbecsülését, sőt szeretetét érdemelte ki. Örökös segítőkészsége, nagy emberszerete, kiváló szakudása, gyöngéd lelkülete csak jóbarátokat szerzett számára.

Az OTI orvosi és tisztviselői kar üdvözölte ehhez Debrecen társadalmának gratulációja is csatlakozik.

Rablógyilkos nőt végeztek ki az aradi várban

Arad, március 11. Néhány nappal ezelőtt az aradi várban kivégezték a két rablógyilkosnő miatt halálraítélt özv. Reits Vladimírné, szül. Sanda Júlia aradi lakost. Az elvetemült nő 1940 novemberében két baltacsopással megölte, majd kirabolta Lénárd Erzsébet aradi lakost, néhány hónappal később pedig a Marosba dobta Gyurica Anna ugyancsak aradi lakost, aki a folyóban lelte halálát. — Az aradi várban több évi szünet után ez volt a legújabb kivégzés, amelyet Sanda Júlián kegyelmi kérvényének elutasítása után végrehajtottak.

Az ipartestületi tagdíjak emelése

Az elnökség válasza egy hozzászólásra

„A közönség szava” rovatban folyó hó 10-én „Egy érdekelt” aláírással hozzászólás jelent meg az ipartestületi tagdíjak emeléséhez. Az ipartestület elöljárósága ülésen, amikor ez tárgyalatott, felhívás hangzott el az elnök részéről, hogy ha valaki a bemutatott tervezetnél jobb, vagy célravezetőbb megoldást tud ajánlani, úgy az elnökség ezt örömmel fogadja és magáévá teszi.

Az ipartestületi elöljárósága által elfogadott tervezet a pontos adatok figyelembevételével és kellő szociális érzékkel készített el. Az „Egy érdekelt” által ajánlott megoldás a lehető legnagyobb igazság alanságot óhajlja megvalósítani, ami csak ebben a tekintetben elképzelhető, mert amíg az elöljáróság által elfogadott tervezet szerint két tanonc után emelkedik a tagdíj, azon az alapon, hogy két tanonc már egy segédnek számít, addig a közlemény írója már egy tanonc után is tagdíj-emelést javasol és a továbbiakra nézve egy tanonc és egy segéd mellett 12 P-t hoz javaslatba, addig ezzel szemben az elnöki javaslat szerint ebben az esetben a tagsági díj csak egy segéd alapulvétele mellett történik.

Nyilvánvaló, hogy az az iparos, aki tanoncot tart és a tanonca kiképzését, nevelését, valamint az ezzel járó szociális teher vállalásával áldozatokat hoz, ezeket méltányolni kell, tehát nem nagy szociális érzékre van az, amikor ezeket az iparo-

sokat nagyobb teherrel akarja sújtani, mint azokat, akik bármily okból tanoncképzéssel nem foglalkoztak, vagy nem foglalkozhatnak. A cikk írója „erősen vitatható”-nak tartja, hogy indokolt-e a tagdíj-emelés. Az elöljáróságnak ebben a tekintetben is be volt mulla va számszerű adatok alátámasztásával az, hogy az alkalmazottak, azaz a segédek létszámának csökkenése folytán a tagdíjbevétele a következő évre több mint 4000 P-vel fog esni.

Az sem újság, hogy a tanonclétszám az utolsó három esztendőben veszedelmes mértékben csökkent, ebből köve kezik, hogy csökkenni fognak a segédi avatások, azaz a segédlevélváltások száma is, ahol újból tekintélyes bevételcsökkenés éri a testületet. Egészen tarthatatlan az indíványának az a rész, amelyik azt indítványozza, hogy a 20 segéden felül foglalkoztatók tagdíjára vonatkozik, merhiszen a tárgyalagos hozzájáruláshoz hozzátartozik annak tudása is, hogy a 20-on felüli alkalmazottakra foglalkoztató üzemek már a gyászerű iparüzés fogalma alá tartoznak.

A fentiekől függetlenül, módjában van a cikkíró úrnak indíványát a közgyűlés előtt négy nappal betervezni, melyet az elöljáróság tárgyalás alá is vesz. Erre még ma is megvan a lehetősége, lévén a közgyűlés március hó 21-én.

Ipartestület elnöksége.

Zsarolás miatt másfélévi börtönbüntetésre ítét a debreceni ítéltábla egy pesti rendőrfőtörzsörmezt

A debreceni ítéltábla Barankay-tanácsa elé került fellebbezés folytán Kiss Bertalan budapesti rendőrfőtörzsörmezt ügye, akit a máramaroszigeti törvényszék zsarolás büntetése miatt hathónapi börtönbüntetésre ítét, továbbá Mendelovics Antalné máramaroszigeti kereskedő ezzel kapcsolatos megvesztegetési ügye, melyben a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

Az 1940 szeptemberi máramaroszigeti bevonulás után néhány héttel, a vádirat szerint, megjelent Kiss Bertalan rendőrfőtörzsörmezt Mendelovics Antal kereskedő lakásán és vagyónának eredete, a kommun alatti magatartása felől érdeklődött, majd kijelentette, hogy előállítja a rendőrségre. Később közölte a megrémült kereskedővel, hogy 500 pengő ellenében eláll az előállításról. Mendelovics nyomban kifizette az 500 pengőt, Kiss Bertalan azonban tovább zsarolta és kijelentette, hogy most már bizonyos, hogy baj van vagyónának eredete és a kommun alatti magatartása körül, helyzetét vesztegetéssel is súlyosbította s csak akkor áll el az előállításról, ha 5000 pengőt és egy rend ruhát kap a kereskedőtől.

Mendelovics kijelentette, hogy szívesen megfizeti ezt az összeget is, de most-nincsen annyi pénze, hanem másnap keresse fel Kiss. A rendőr távozása után Mendelovics felment a rendőrségre és feljelentést tett zsarolás miatt. Detektívek Mendelovics lakásán 50 darab százpengősnek feljegyezték a száriaszámát és mikor a pénzt az esti órákban Mendelovicsnál megjelent Kiss Bertalan átvette, a detektívek elfogták és zsarolás miatt megindult ellene az eljárás, Kiss Bertalan a törvényszéki tárgyaláson azzal vé-

dekezett, hogy ő nem akart zsarolni, hanem egy nagy ügyet sejtett Mendelovics vesztegetési hajlandósága mögött és ezt akarta kinyomozni. Mendelovics pedig tagadta a megvesztegetés vádját.

A debreceni ítéltábla dr. Barankay-tanácsa az iratok ismeretése után megváltoztatta a törvényszék ítéletét és Kiss Bertalant másfélévi börtönbüntetésre ítét, míg Mendelovicsal szemben helybenhagyta a felmentő ítéletet. Az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentettek be és így ab a Kúria elé került.

Szerencsés kimenetei villamos gázolás a Péterfia-utcán

A Péterfia-utcán csütörtök délután fél 3 óra tájban Vida Kálmán 13 éves gyereket, Széchenyi-utca 35. szám alatti lakost elütötte a villamos.

A gyerek elgondolkozva, vigyázatlanul haladt a sín mentén és amikor a villamos közvetlen közelébe ért, hirtelen, egy váratlan mozdulattal közelebb lépett a sínekhez. A kocsivezető már nem tudta megállítani a villamost, de éberségének és azonnali fékezésének köszönhető, hogy a már csak egészen csekély sebességgel haladó kocsilépője ültette el Vida Kálmánt, aki kulesonitörést és kisebb felsérülést szenvedett.

A szerencsétlenség színhelyén percek alatt hatalmas csődület támadt. A menők telefonértesítésre rövidesen a helyszínre érkeztek és az addig is első segélyben részesített fiatal gyerek a saját lábán szállt be a mentőkocsiba. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol kezelés alá vették. Állapota nem súlyos. A gázolás színhelyére bizottság szállt ki és lefolytatta a vizsgálatot és tanúkijelentéseket a gázolás ügyében.

HIREK

DOLGOZÁSS, HOGY DOLGOZHÁSS! Gyógyszertárak éjjeli szolgálata március 6-án reggel 8 órától, március 13-án reggel 8 óráig: „Arany Angyal” Piac u. 50. sz. telefon: 34-06. — „Reménység” Csapó u. 22. telefon: 14-221. „Szentháromság” Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. telefon: 17-07. — „Sas” Hatvan u. 66. Telefon: 39-19. szám.

Lobogózzuk fel a házakat március 15-én

Felhívjuk a város lakosságát, hogy március 15-én nemzeti lobogóval vagy nemzeti színek alkalmazásával díszítsék házaikat. Nemzeti ünnepünket külsőleg is juttassuk kifejezésre!

Nagybójtai szentbeszéd a katolikus templomokban. A Szent Anna-ucan főplébániatemplomban dr. Bánáss László prépost-plébános ma délután 5 órakor kezdi meg „Krisztus kízenvedése” szentbeszédsorozatát. — A nyilastelepi ferences plébániatemplomban P. Tóth Benjámín prédikál ma délután fél 6 órakor. — A csapókerti templomban Kummergrüger Emil püspöki tanácsos prédikál 5 órakor. — A nagybójt minden péntekjén lesznek szentbeszéd a katolikus templomokban.

Március 15-i istentisztelet a Nagytemplomban. A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából a református egyház hivatalos ünnepe a Nagytemplomban tartatik meg délelőtt pontosan 9 órai kezdettel. A harangozás 9 óra előtt öt perccel törlelik. Az istentiszteletet dr. Ferenczy Károly lelképásztor végzi. Pontos időbeosztásra azért van szükség, mert 10 órakor már levante-ünnepély lesz a Lajos királyterén. Ezen istentiszteletre a halóságok és testületi ezután hivatalnak meg; fenntartott helyekről gondoskodik az egyház vezetősége. Tisztelettel és szeretettel hívjuk a hatóságok és testületek képviselőit és az egész gyülekezetet.

Dr. Scheffler János szalmári püspök a tehetséges gyermekek felkarolásáról ír legutóbbi körlevelében. Felhívja a lelképásztorokat, tanítókat, hogy kövessenek el mindent a tehetséges gyermekek erkölcsi és anyagi támogatására.

Nem szabad új felállót, felsőruhát, kötényt és fűzőt készíteni Németországban, megszüntették a kozmetikai ipart, fényképzési cikkeket pedig csak hivatalos fényképezések vásárolhatnak a totális mozgósítás kapcsán kiadott rendeletek értelmében.

A svéd tengerészek 200 aknát távolítottak már el a partmenti vizektől. Ezeket az aknákat a nemzetközi jog rendelkezései ellenére a brit hadi repülőgépek dobták le a hajózás elleni bevelésben.

Halálos szerencsétlenség az epreskerti faraktárban

Halálos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt az epreskerti városi faraktárnál. Építkezési munkálatoknál egy irodai falbontásnál dolgozott Gnaj Sándor 18 éves nyírmártonfalvai lakos, erdei vasútnál alkalmazott segédmunkás.

Az egyik közfal hatalmas darabja bontás közben, eddig meg nem állapított körülmények között leomlott és a leszakadó több, mint mázsás súlyú téglatömeg rázuhan Gnaj Sándorra. A szerencsétlen fiatalember eszméletlenül, véres testtel hevert a földön, amikor társai kiszédtek a téglatömeg és mész-, maltertörmelék alól. Nyomban

telefonáltak a mentőkért, azonban a percek alatt a helyszínre érkezett mentőorvos már csak a beállott halált konstataálhatta. A halál nyakcsigolyatorés folytán következett be, a rázuhanó épületrész szoros értelmében agyonütötte a fiatal segédmunkást. Gnaj Sándor ugyanis éppen lehajolva dolgozott, amikor az egy tömbben kívált falrész tarkójára zuhanat és halálos sérülést idézett elő.

A szerencsétlenségért a felderült adatok alapján senkit nem terhel felelősség. Gnaj Sándor holttestét a törvényeszkői bonctani intézetbe szállították.

Arzenes permetezőanyaggal megmérgezte magát mert szakmájában nem tudott dolgozni

Szabó József 31 éves debreceni tetőfedősegéd, aki jelenleg a Szent Anna-utca 29. számú házában házfelügyelői teendőket lát el, tegnap éjszaka egyik vendéglőben a 11 óras zárás előtt néhány perccel összeesett és eszméletlenül terült el a földön. A mentőorvos megállapította, hogy arzénrel mérgezte meg magát. A belgyógyászati klinikára szállították, ahol gyomormosás után magához tért.

A rendőrség az öngyilkossági kísérlet kapcsán megindult vizsgálat folyamán kihallgatta Szabó Józsefet, aki elmondotta, hogy nagyon elkeserítette az, hogy szakmájában nem tud munkához jutni. Elkeseredésében egyik üzletből vásárolt 10 deka arzénes permetezőanyagot és elhatározta, hogy azzal véget vet életének. Hogy több bátorsága legyen végrehajtani tettét, bement egyik debreceni vendéglőbe, ahol felléper bort ivott, majd kiment a vendéglő mellékhelyiségébe és ott hat grammot a feloldott arzénes mérgeből bevett.

Utána visszatért a vendéglőbe s mint ha semmi sem történt volna, leült az asztalhoz, várta a halált. Nemsokára rosszul lett, eszméletét veszítette és utána a klinikai ágyon ébredt fel. — A kihallgatás során kijelentette, hogy lemond öngyilkossági szándékáról.

Kinevezés. A belügyminiszter Ujvári Sándor II. osztályú adótitkár I. osztályú adótitkáré, Juhász Dezső adóhivatali gyakornokot pedig II. osztályú adótitkáré nevezte ki. Hargitavárja jelképes székely község évi falugyűlése március 14-én, vasárnap délután félhatórai kezdettel tartja a Gambrius nagytermében. Különböző jelentések után megéjlik a tisztújítást, miután a tisztviselők (előjárók) és képviselőtestületi tagok időtartama lejárt. A falugyűlés után Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár ünnepi beszédet mond, vitéz dr. Gereöffy Géza saját márciusi verseit szavalja, Szabó Géza igazgató-tanító magyar dalokat énekel saját hegedűjátékával kísérvé. Barabás Éva magyar táncot lejt, dr. Fazakas Sándor egyetemi magántanár záróbeszédet tart.

A honvédelmi miniszter a hadiárva levanteifjak részére, akiknek az édesapja a jelenlegi világháború alatt a hazáért hősi halált halt, megkülönböztető és kitüntető megjelölésükre hadiárva levantejelvény rendszeresít. A jelvény elnevezése: Hadiárva levante-jelvény. A jelvény fekete zománccszegélyű, belső felülete fehér zománcc. Középe a színes levante kettős kereszt felette; Apámat adtam, alatta: a hazáért. A jelvény elnyerésére jogosult minden levanteifjú, aki a Honvédségi Közlönyben közzétett körrendeletek rendelkezése szerint hadiárvának minősül. A jelvény átadása az egész országban ünnepélyes keretek között a honvédség, egyházi és állami hatóság, valamint a nagyközönség bevonásával történik.

Kosztolányi Imre magányos irodája Lorántffy-utca 19.

Nemzeti zászló, gyászszalókészítés, légoltalmi karszalag és jelvény nagy választékban Pethő kézimunkaszakiparában, Szent Anna-u. 10. Családi címerek festése.

Az Ady Társaság márciusi ünnepélye

Március hó 13-án, szombaton tartja az Ady Társaság ünnepélyét a Déri-múzeum előadótermében a következő műsorral:

- 1. Petőfi: A XIX. század költői. Szavalja: Soós Levente. 2. Gulyás Pál: A márciusi szó. 3. Ady: a) A mosti március; b) A tűz csíholója. Szavalja: Rácz Zoltán. 4. Karácsony Sándor: A magyar lélek metafizikája. 5. Tóth Endre verseiből ad elő: a) Itt élt Petőfi, b) Akár Koppányt... c) Elhagyott gyár. 6. Nagy István: Petőfi követői. 7. Gellért Sándor: Petőfi. Szavalja: Varga S. Balázs.

Az ünnepély minden valószínűség szerint nagy érdeklődést fog kelteni. Kezdele d. u. 5-kor.

Betörők 40 pengő értékű villamosjegyet loptak. A debreceni rendőrség feljelenést tette Szabó Imre szobafestő, János-utca 40. szám alatti lakos, akinek felesége a Debreceni Helyiérdeklő Vasútnál kalauznő, ismeretlen tettes ellen. Az ismeretlen beör bezárt lakásába álkules-csal behatolt és ellopott az éppen a lakásban levő táskából 45-40 pengő értékű strand-, szakasz- és átszálló villamosjegyet. A károsult feljelenésére a rendőrség megindította a nyomozást a betörők kézrekerítésére. A villamosjegyek egyikét nem veszi hasznát mer: a sorozatát a HÉV-nél ismerik és figyelmeztették a villamoskalauzokat, hogy aki ezekkel a jegyekkel felszállna villamosra, adják át a rendőrnek.

Négyhónapi fogház kerékpárpásért. A közelmúltban a debreceni rendőrség őrizetbe vette ifj. Jónis István 19 éves HÉV váltókezelőt, Szegényházsor 30. szám alatti lakost, aki több debreceni lakos kerékpárját ellopta, azokat leszerelte és a vázat eldobva, alkatrészeit részben a szibvásáron értékesítette, részben sajátkerékpárjaira szerelte fel. A lopott kerékpárokat a Nagyerdőn, a gazgáry mögött, vagy a Salétornalantya mellett levő téren szerelte le. Egy-egy kerékpárgumit 40 pengőért értékesített. Dr. Cs. Sebestyén György tanácselnök, egyesbíró árgyalta ifj. Jónis István ügyét a debreceni törvényszékben és a tanúk kihallgatása után lopás vétsége miatt négyhónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A 16 és 17 éves fiúkat sorozzák Angliában. Lendomból jelentik: A 16 és 17 éves fiúkat Angliában sorozásra hívták fel. Behívásuk időpontjáról még nem tudnak.

Hattyúhús a legújabb háborús peccsenye. A svájciaknál rendelet jelent meg, hogy az eddig diszmadárnak tartott hattyúkra vadászati rendezhető és húsuk elfogyasztható.

Státáriális bíróság elé került a négy fiatalkorúból álló betörőbanda Pécsért. A pécsi rendőrség átkísérte az ügyészségre azt a négy fiatalkorúból álló betörőbandát, amely vasárnap éjszaka belépett a pécsi Apolló moziba. Az egyik tettest már hétfőn elfogta a rendőrség. A három másik tettes szökésben volt, ezek közül kettő napokig lötött Pécsért az egyik ház pincéjében. Amikor a rendőrség a rejtékhelyüket felfedezte, az egyik betörő a szomszédos ház tetejére menekült, ahonnan az udvarra ugrott, ott a rendőrség elfogta. A szokásos házkutatás során a rendőrség régi betörésekből származó holmik közt egy orosz eredetű gáppisztolyt is talált 98 tölténnyel. A negyedik tettes önként jelentkezett a rendőrségen. Ügyüket még a héten tárgyalja a státáriális bíróság. (MTI.)

Tavaszi dal

Ezer pompájában immár itt van a tavasz. Napot áldást szór a földre, S rügyeket fakaszt.

Eltávozott a komor tél, Zöldelik a rét. Szívem kedves virágai Nyílhatnak szerze szét.

Az ibolya az erdőben, Gallyak közt virít, Napsütötte domboldalon Hóvirág nyílik.

Hazajönnek a tavasz s nyár, Kedves állati, Gólyamadár korhadat fészket, Most javítja ki.

A földeken búza zsendül, Elednek a fák, Minden érzi most a tavasz Meleg sugarát.

Agárdi Jenő.

A Cipésziparosok Dalköré vasárnap délután 4 órai kezdettel az Iparos Kör dísztermében (Simonffy-utca 1/c. II. emelet) Oláh Gábor emlékünnepélyt rendez.

Szállodarendelet készül Budapesten. A terv szerint fel kell mondan az állandó lakóknak a szállodákban. A vidékiek öt napig vehetik igénybe Budapesten a szállodai szobát, míg külföldiek 10 napig lakhatnak Budapesten szállodában.

Autókkal párbajozott hat amerikai fiatalember Marlyand amerikai államban. Három-három egy-egy autóbá üttek és teljes sebességgel egymásba rohantak. Kezden meghaltak négyen súlyosan megsebesültek. Felépülésük után letartóztatják őket.

Ellopta a tartozás ellenért két egy náduvá, i leány. Lakatos Jánosné náduvári lakos feljelentést tett a csendőrségen Molnár Anna náduvári lakos ellen, aki bement lakására melegedni és míg ő a malacokat etette, fejekendőjét és két darab mosószappant ellopta. Ugyan-csak feljelentést tett Molnár Anna ellen Ferenczik Imre náduvári gazdálkodó, hogy szekrényéből ellopott 100 pengőt Molnár Anna a csendőrségen beismerte, hogy Lakatosnéval ellop a szappant és kendőt, a szappant elhasználta a kendőt pedig szállásadójának ajándékozta. Ferenczik Imrével ugyancsak elvitte a száz pengőt — mondotta — de az állította, hogy ezt azért tette, mert Ferenczik tartozott neki ezzel az összeggel.

„Halálugár” c. érdekesítő regény kapható kiadóhivatallunkban. Ára 80 fillér.

Istentiszteletek rendez a statusquo izr. hitközség templomaiban. Pénteken este mindkét templomban 5.30. Szombaton reggel mindkét templomban 7. Szombaton délelőtt a Kápolnási utcában 10. délután 3. szombaton délután mindkét templomban 3.30. szombaton este mindkét templomban 6.30. köznap reggel mindkét templomban 6.30. köznap este mindkét templomban 6. órakor, vasárnap délután gyász-istentisztelet a Kápolnási utcában 5.15 órakor. — Hétfőn délelőtt március 15-iki istentisztelet a Kápolnási utcában 8 órakor. Beszéd vasárnap délután a Kápolnási utcában. Rabbiság. — Istentiszteletek ideje az orth izr. templomban. Pénteken délután 5.30. szombaton délelőtt 8. délután 4 órakor. Szombat kezdete 5.18. kimenetele 6.30 órakor. — Adar hetedik istentisztelet vasárnap délután 5.15 órakor

Apollo fiúsz. n.áz

Naponta: Az élet legérdekesebb problémája: elfelejtethe-e egy nő a multját orvosi beavatkozásra?

Muráti Perényi, Rácz V., Ajtay és Greguss a főszerepekben.

Az éjszaka lánya

GYASZROVAT

Székely Lajos nyug. postatiszt 64 éves korában elhunyt. Temetése szombaton 1/4 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: Bán-u. 9. Gebauer rendezte.

Csordás Péterné Vécsey Margit 47 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Szondi-u. 17. Dankó temetkezés.

Kósa Jolánka 20 éves temetése pénteken három órakor lesz a köztemetőből református szertartással. Csurka temetkezés.

Nagy Sándorné 31 éves temetése pénteken négy órakor lesz a hármasszertartással. Csurka temetkezés.

Közvetlen nyilvánítt. Drága jó férjem és szeretett jó édesapánk elhunyt a kelményi kórházban. A temetést az érdekeltek részvételével délután 3 órakor a köztemetőben tartjuk. Özvegy: Nagy Károlyné és gyermekei.

Ki akar leventeleány lenni?

Ma este lehet jelentkezni leventeleányknak

A magyar haza „szébb jövőjé”-ért küzd a leventeleány is. Békés eszközökkel: foglalkozásainak, olvasásának, sportolásának, hazafias szellemű munkájának. Nemzeti érdek, hogy ebben a nemescélű tömörülésben minden magyar leány vegyen részt.

A debreceni városi leventeparancsnokság felhívja a 10—19 éves leányokat, mennyél nagyobb számban jelentkezzenek a debreceni leventeleánycsapatba. Jelenkezni lehet ma este 6 órakor a Szent Anna-utca 32. szám alatti leventetúthozban. A szülőket és munkaadókat is kéri a városi leventeparancsnokság, ne gárdíjanak akadályokat leányuk jelentkezése elé, hanem maguk is hassanak oda, hogy leányaik és leányalkalmazottjaik belépjenek a leventeleányok közé, mert itt csak jó, nemes, hazafias tanulhatnak.

Időszerű kislexikon

A müncheni Pinakothéka elpusztult a München ellen intézett bombatámadás során. A Pinakothéka a világ egyik leggazdagabb és leghíresebb képgyűjteménye volt. Tulajdonképpen két részből állott, egyik a régi Pinakothéka, amely renaissance stílusban 1826—1836 között épült. Ez a múzeum tízenkét hatalmas szobában és huszonegy szobában 1690 képet őrzött. A képtár alapját a XV. században a bajor királyi család vetette meg s a következő századok folyamán állandóan gyarapították Rafael, Tiziano, Murillo, Rubens, Van Dyck, Dürer, Holbein és más világviszonylatban legelső helyen álló művészek legkiválóbb művei kaptak helyet a régi Pinakothékában. Az új Pinakothéka 1846-ban épült s tízenegy termében és tízenegy szobájában a modern festők kaptak helyet. Elsősorban németek, de más nemzet festői is. Így például Munkácsy Mihály és több magyar festő néhány munkája is megtalálható volt benne. Fel kell tételeznünk, hogy a gazdag képanyag egy részét, az értékesebb festményeket már előre biztonságba helyezték a németek s így a kár nem olyan nagy.

Eletuntás miatt felakasztotta magát lakásának mesterszerenádjára Juhász István 50 éves hosszúpályi gazdálkodó. Az ügyilksőség a hosszúpályi esendőrőrs jelentette az ügyészségnek s mivel hűncelekmény nem forog fenn, az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

90 pengőért adta a tengeri mázsáját, egyévi börtönre ítélték

Grünmann Mór 66 éves volt debreceni terménykereskedő, árdragító visszaéléssel vádolva állt a debreceni törvényszék előtt, mert a vád szerint Debrecenben, 1912 júniusában 14 mázsa szemes tengerit adott el máramarosszigeti és aknaszlatinai román lakosoknak a hatóságilag megállapított akkori ár helyett 90 pengőért mázsánként. Az ügyben már volt tárgyalás és a csütörtöki folytatásos tárgyaláson Grünmann Mór elmondotta, hogy a tengerit mázsánként 6 is 65 pengőért vásárolta és szállítási és más költségeit hozzászámolta, alig néhány pengőért haszna volt a 90 pengőért eladott tengerin. A törvényszék a tanúkihallgatások után árdragító visszaélést büntetőben mondotta ki bűnösnek Grünmann Mór és egyévi börtönre ítélt, melybe beszámították az előzetes letartóztatásban töltött öt hónapot. Dr. Erdős védő kérte a vádlott magas korára és betegségére tekintettel szabaddá helyezését, amit a tanács el is rendelt. Az ítélet fellebbezés következtében nem jogerős.

Az ügyvel kapcsolatban vádat emeltek Mois Janos, Opris Mihály, Argyelán Lászlóné és Burkó Imréné máramarosi és aknaszlatinai román lakosok ellen, hogy a tengerit azért vásárolták, hogy azt még magasabb áron adják tovább. A törvényszék tolmács segítségével kihallgatta a másodrendű vádlottakat és miután igazoltnak vette, hogy saját szükségletük fedezésére vásárolták a tengerit, felmentő ítéletet hozott velük szemben. Ez az ítélet jogerős.

Falhoz nyomta a szekér és összezúzta baloldrét. Sós Mihály 57 éves napszámos, Legánnyit-utca 5. szám lakost a Béke-sy Béla-u-cán ismeretlen szekér megfordulásánál falhoz nyomta úgy, hogy térdét összezúzta. Mikor az ismeretlen szekér kocsisa látta, hogy szerencsétlenül okozott, a lovakkal szembe fordult és elhajtott. Sós Mihályt a mentő-klinikára szállították, az ismeretlen kocsis kézrekerítésére megindult a nyomozás.

A legfőbb ilyen hamisítvány borítékvívágásokból készült, megfelelő művészi módon utánzótt fogazással. De éppen ez a kifogástalan fogazás a legbiztosabb ismertető jele ezeknek a hamisítványoknak, mert amíg az ilyen hamisítványok rendszerint kivétel nélkül remekül centráltak és kifogástalan fogazású darabok, addig a valódi litográfiaknál mindez a legeslegritkábban fordul csak elő.

Bélyeggyűjtés

Nemrégiben ismertem meg egy német litográfia-hamisítványgyártót és most további vakmerő és veszedelmes hamisítványokra akarom a gyűjtőórásk figyelmet felhívni. Kezdem a magyar hamisítványokkal, ahol természetesen újra a litográfia van előtérben.

Az amerikai USA bélyegek ragasztó anyaga a Holland-Indiából importált tapiocából készült, de mert közben a japánok megállították ezen szigeteket, az USA kénytelen volt a tapioca helyett egy új anyagot előteremteni. Most tehát új anyagokkal kísérleteznek és amerikai hírek szerint már meg is állapodtak egy eddig teljesen ismeretlen anyagban: az úgynevezett édes burgonya levében, mely a beérkezett jelentések szerint teljesen színtelen, szagtalan és sokkal erősebb, mint az eddigi anyag volt. Tekintve, hogy ez a gumó vadon tenyészik a prairieken, használata az USA postaintézményének óriási megtakarítást jelent, mert hiszen Holland-Indiából évente eddig több, mint félmillió mázsát kellett drága pénzért importálni.

Az első „repülő posta” 1870-ben indult el a szelek szárnyán a németek ostromolta Párisból. A második ilyen posta 45 évvel később, Przemysl körülzárása után keletkezett. Ma már a világ minden táján működik a repülő posta.

Sokkal nagyobb készséggel és munkával gyártották a hamisított állókeresztes 20 filléres

A magyar megszállási bélyegek túlnyomórésze hamis! Itt csak szakvizsgálat segít, mert az ajánlom gyűjtő társaimnak, hogy gyűjteményükbe csak olyan darabokat tegyenek be, melyeken egy elismert szakember garancia bélyegzője látható.

Hogy milyen óriási teretum a bélyeghamisítás, azt a legjobban az igazolja, hogy nincsen a világon olyan szaklap, melynek majdnem minden egyes számban ne volna valami új hamisítás leírva. Egész könyvtárra rug a külföldi szakirodalom hamisítási része, és jellemző a mai modern filatélia életre, hogy igen sokan vannak, gyűjtők és kereskedők, akik a legnagyobb előszeretettel a hamisítványokra vetik magukat. Egy ilyen gyűjtő van Debrecenben is, akinek hamisítvány gyűjteménye, mely csakis és kizárólag külföldi bélyegekre vonatkozik, már több, mint 1000 darabból áll.

Polgármester.

Közgazdaság

Tenyézkancavásárlás. Keresek magas áron azonnali átvételre, kizárólag feketelábú pejtélisen hibátlan, 4—6 éves, középnagy, hasas kancák. Az irásbeli ajánlatokat kérem: Béke-sy Jenő ny. min. tanácsos Debrecen, Csanak-utca 7. szám alá küldeni, esetleg telefonon (19-73) bemondani. Közvetítő kereskedő kizárva.

Gyomor-, máj- és epebetegségek gyógykezelésében a régbevalt tisztán természetes „Ferecske József” keserűvíz gyakran alkalmaztatik, minthogy hashajtó hatása feltétlenül megbízható, nagyon enyhe és igen kellemes. Kérdezzé meg orvosát!

portóbélyegeket. Itt két különböző úton-módon jártak el sportunk megromlói. Az egyik csoport úgy járt el, hogy az ilyen vízjeles de egész olcsó 5 filléres bélyeg számszámát egyszerűen eltüntették valahogyan és helyette vagy odanyomták vagy kézi festéssel odarajzolták a 20-as számot. Ez volt az egyszerűbb de egyben könnyen felismerhető típus. A másik hamisítási módszer már határozottan művészi tökéletességű és csak igen nehezen, kvarclampa és egész laboratórium révén ismerhető fel. Ennek gyártása a következő volt: A fekvőkeresztes 20 filléres portóbélyeg hátlapját még a házánál is vékonyabbra lecsiszolták és egy, az elő- (rajz) oldalon ugyanígy lecsiszolt bélyeggel hidraulikus úton összepréselték. Az esetleg eltorzult vagy megsérült fogazást precíziós gépekkel kijavították és készen volt a legvakmerőbb, de egyben legveszedelmesebb hamisítvány.

Más magyar hamisítványt nem ismerünk, mert hiszen „fogazatlan” bélyegeket komoly magyar gyűjtő csakis és kizárólag összefüggő példányokban helyez el gyűjteményében és így a legutóbbi időben tömegesen áruba bocsátott egyes ilyen darabok, amelyek kivétel nélkül mind, egytől egyig hamisítványok, nem veszők.

A munkateljesítés helye szerint irányadó munkabér helyes értelmezése tárgyában.

Hirdetmény

A m. kir. földművelésügyi miniszter úr 211.513—1943 IX. 1. F M számú körrendelete szerint egyes helyeken meg mindig kérték állanak fenn tekintetben, hogy az idegen vármegyékben, a városból leszerződött mezőgazdasági munkásokat a munkások lakóhelye szerint, avagy a munkateljesítés helye szerint irányadó legkisebb, illetőleg legnagyobb gazdasági munkabér illeti-e meg.

Ezek a munkabérek — függetlenül attól, hogy a munkások, vagy az őket alkalmazó munkaadók más vármegyébe (városban) lakik, kötelezőek minden olyan munkásra nézve, ki a vármegyét (városi) munkabérmegállapító bizottság illetékességi területén teljesítendő munkát vállal.

Debrecen törvényhatósági jogú város területén teljesítendő munkára nézve tehát a Debrecen városi munkabérmegállapító bizottság által megállapított legkisebb, illetőleg legnagyobb munkabérek irányadóak az olyan munkásokra nézve is, akiket a munkaszerződés a szomszédos falvakban lévő lakóhelyük előjáróságánál kötik meg.

KÖZGAZDASÁG

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Tömegverekedés egy debreceni szórakozóhelyen

Tegnap este egyik rendőr, amint a rendőrségre tartott, a színházajtárón áthaladva egyik szórakozóhelyen nagy lármára, verekedés zajára lett figyelmes. Benyitott, hogy rendet csináljon, ott azonban egy, a verekedő társaságtól külön ülő, erősen ittas ember felállt és tántorgó léptekkel a rendőr felé haladva, rákiáltott:

— Maga nincs szolgálatban... Menjén el innen... ne rontsa el a szórakozásunkat... A rendőr a rátámadó férfit igazoltatta, közben azonban a másik társaság tagjai zavartalanul folytatták a verekedést és alaposan elcsépezték egymást. Az ittas verekedő társaság egyik tagja szódavizes üveget ragadott és a verekedőtől külön ülő Nagy Ferenc kereskedő, Botond-utca 7. szám alatti lakost fejbevégté... Nagyon elborította a vér... Közben a zajra másik rendőr is jött be és megfékeztek, majd előállították az ittas társaságot a rendőrségen. Közben azonban a verekedők egyrésze a szórakozóhely mellékhelyiségén keresztül eltűnt. A verekedők ellen, valamint a rendőrré támadó ittas férfi ellen megindult az eljárás.

* Katona dolog c. rendkívül érdekes regény kapható kiadó hivatalunkban. Ára 80 fillér.

Hirdetmény

A munkateljesítés helye szerint irányadó munkabér helyes értelmezése tárgyában.

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

KÖZGAZDASÁG

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

DEBRECZEN 1943. III. 12

A jövő heti sertésvásárt a március 15-i nemzeti ünnepre való tekintettel 16-án, kedden tartjuk meg. Elsőfokú közigazgatási hatóság.

Hirdetmény

(A városok és községek részére).
Állatkörök bejelentése és a tulajdonosok ártalanítása.

A Hortobágyon a lögyakorlati napokon a gyakorlat befejezését hosszú szíriéná jellel jelző repgép megjelenése után a gulyákban levő állatokat a számadó gulyás, csikós, juhász, kondas és bojtár stb., a tanyákon visszahagyott állatokat pedig, a napi lögyakorlat befejezésével az otthonába visszatérő gazda, vagy számadó azonnal megvizsgálja és az állatállományban — eltérő lövedékek által — netalán okozott kárt még aznap, délután, legkésőbb 3 óráig a Hortobágyi csárdánál vagy a telefonállomással felszerelt — biztonsági őrsnél bejelenti.

A biztonsági őrs a kárbejelentést a részére kiadott Nyilvántartásba bevezeti és az adatokat további intézkedés végett a hortobágyi csárdánál működő löterkülönmény parancsnokának távbeszélőn, vagy rádióan azonnal tovább jelenti.

A kárbejelentés a netán közelben levő városi (állami) telefonállomás útján közvetlenül is megtehető a hortobágyi csárdánál működő fentebb parancsnokságnak.

Telefonállomással bíró biztonsági őrsök a hortobágyi csárdánál kívül a következő helyeken vannak:

Hajdúszoboszló város (városi tanya).
Nádudvar község (örkülönmény).

Nagyarkány tanya (örség).
Nagyiván község (örkülönmény).

Rádióállomás van: Nádudvar (örkülönmény).

Nagyiván (örkülönmény).
Karcagi gátörház

A löterkülönmény parancsnokság az elkerülhetetlen kényes szervizigényű állatoknak a hortobágyi csárdához történő szállításáról, valamint a könnyebben sérült állatok első állatorvosi kezeléséről gondoskodik.

Nyomatékosan figyelmeztetek mindenkit, hogy csak azok az állatok kerüljenek kényszerűsítésre, melyek gyógyulása nem remélhető, vagy a gyógykezelés várható költségei aránytalanul magasak lennének.

Minthogy a hortobágyi csárdától kiinduló állatorvosi segítség, a nagy távolság miatt, esetleg csak elkésve érkeznek meg, a tanyákon visszamaradó állatok gazdáinak, számadóinak stb. kötelessége, hogy a sebesült állatokat első segélyben részesítsék, szükség esetén pedig a kényszerűsítést végrehajtsák, vagy végrehajtasák.

Könnyebben sebesült állatok gyógykezelését az illetékes közügyi állatorvos — a tulajdonosnak díjtalanul — látja el. Az állatorvos a költségeket a kincstárnak a közügyi előjáróság útján felszámítja.

Az illetékes közügyi előjáróságot (polgármester urat) felkértem, hogy a maga részéről is minden célravezető intézkedést megtegyen sziveskedjék, ami az állatállományban beállható veszteségnek lehetőleg kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Az állatok sebességét illetően a legelősebb állatok sebességét az állatállományban beállható veszteségnek lehetetlen kisebb mérvre csökkentését biztosítani alkalmas (Közügyi állatorvosok készenléte helyezésére első segélynyújtására és a további kezelés folyamatos végrehajtására a veszélyeztetett tanyai területeken stb.)

Korpa kiutalás tejtermelők részére

Értesitem a tejtermelők és torzskönyvezett tehéntartó gazdákat, akik teheneik részére a közleghigiénés ügyosztálynál korpat igényeltek, részükre korpa, illetve szárított répaszelet meny nyiség utaltatott ki és azt a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Tiszántúli Kövenceltésnek. Hunyadi u. 13. szám alatti telepen az igénybejelentési lap szelvényeinek benyújtása ellenében naponta d. e. 8-12 óráig 7023-7298. sorszámgig átvehetik. Az értekezésmény jele része korpa, fele része pedig szárított répaszelet. Felhívom az igénylők figyelmét arra, hogy a korpa átvétele végett szákat vigyének magukkal. Polgármester.

SPORT

Ketkapus ezüst tartott a DVSC csatornák délután a nagyerdői stadionban és a játékosok ki-elgőben mozogtak, különösen a tanulósorozatok erőt erős javulás. A DVSC szombat hajnanan a fél 6-os vonattal indul Kolozsvarra, hogy játékosai pihenven vegyék fel a küzdelmet a k. MAV-val az első bajnoki mérkőzésen. A csapat Kaposi vagy Nagy Mihály - Csokai, B. Nagy - Orosz, Mester, Zilahy - Szilard, Szabo, Szilágyi, Tisza, Sidlik összeállításban lép a k. MAV mérkőzésen pályára. Tartalék-ként Serfőző utazik a csapattal. Debreceben érdekes kettős amatőrbajnoki mérkőzés kerül lejátszásra a Dobanygyár sporttelepen Délután 4 órai kezdettel a DMTE csapata játszik a Dececskei MOVE-val, 3 órákor pedig a D. Húsos mérkőzik az NYVSC-vel. Az érdekes mérkőzések iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A DVSC kerékpáros szakosztálya felkéri a versenyzőket, hogy ma, pénteken este hét órákor az Egyetértés helyiségében pontosan jelenjenek meg szakosztályi ülésen.

Vincze Jenő hazatért hazafias kötelességének teljesítéséből a keleti hadszíntérről és átvette az Ujpest kölyöccsapatának edzését.

Komlóssyt leigazolta a DVSC és lehetséges, hogy a tehetséges fiatal játékos vasárnap Kolozsvárról már játszani is fog.

Első mezei futóversenyt március 28-án a Stadion környékén rendezik meg a DVSC.

Szombaton délután fél 4 órai kezdettel lesz megtartva az öszi elmaradt Kereskedelmi-Ref. gimn. KISOK-bajnoki labdarugó mérkőzés.

Vasárnap rendezik meg Szolnokon a keleti tankerület asztali tenisz KISOK bajnokságát. Indul a Tarsulati Kereskedelmi és a Gyakorló gimn. csapata. A kereskedelmisták csapata kénytelen csonka csapattal elutazni, de még így is a Lövey I., Rác és Bicskei együttestől egy csapatbajnokságot is várhatunk. A Gyakorló gimn. Lövey II., Szőr, Görgey és Neudóld összeállításban veszik fel a küzdelmet. Az egyéniben Lövey II. nagy esélyes lesz. A párosban pedig a Lövey testvérek könnyen arathatnak babért. A csapatot Szolnokra Ráthonyi Lajos testnevelési tanár kíséri el.

A debreceni tornászok, mint már megirtuk, szombaton és vasárnap Budapesten szerepelnek. A csapatban a férfiakat Tóth és Magyoryóssy, a nőket pedig Galacsy Katalin, Kapussy Júlia, Tóth Magda, Kiss Anna és Kovács Anna képviseli. A versenyeket Schmidt Gyula testnevelési tanár kíséri el a fővárosba.

Megejtették a sorsolást a leveinte labdarugó bajnokságban. A debreceni csoport március 21-én kezd az idényt és június 20-án tejezi be. A részletes sorsolás a IV csoportban a következő.

Március 21: Debreceni L. E. Debreceni társ. ker. isk. Hajdúszoboszlói L. E. Debreceni nyilastelepi L. E. Debreceni MÁV L. E. Hajdúnánási L. E. Balmazújvárosi L. E. Debreceni felsőipari. Hajdúböszörményi gimn. Debreceni piarista gimn. Hajdúdorogi L. E. Debreceni ref. gimn.

Március 28: Hajdúnánási L. E. Debreceni L. E. Debreceni felsőipari. Hajdúszoboszlói L. E. Hajdúböszörményi gimn. Debreceni MÁV L. E. Balmazújvárosi L. E. Debreceni ref. gimn. Debreceni piarista. Hajdúdorogi L. E. Debreceni nyilastelepi L. E. Debreceni társ. ker. isk.

Április 4: Debreceni piarista. Debreceni ref. gimn. Hajdúböszörményi gimn. Balmazújvárosi L. E. Debreceni MÁV L. E. Debreceni felsőipari. Hajdúszoboszlói L. E. Hajdúnánási L. E. Debreceni nyilastelepi L. E. Debreceni L. E. Debreceni társ. ker. Hajdúdorogi L. E.

Április 11: Hajdúdorogi L. E. Debreceni L. E. Hajdúszoboszlói L. E. Debreceni piarista. Balmazújvárosi L. E. Debreceni MÁV L. E. Hajdúböszörményi gimn. Hajdúnánási L. E. Debreceni ref. gimn. Debreceni nyilastelepi L. E. Debreceni felsőipari. Debreceni társ. ker.

Április 18: Balmazújvárosi L. E. Debreceni társ. ker. Debreceni piarista. Debreceni MÁV L. E. Hajdúdorogi L. E. Hajdúszoboszlói L. E. Debreceni L. E. Debreceni ref. gimn. Hajdúböszörményi gimn. Debreceni nyilastelepi L. E. Hajdúnánási L. E. Debreceni felsőipari.

Május 2: Debreceni társ. ker. Debreceni piarista. Balmazújvárosi L. E. Hajdúdorogi L. E. Debreceni ref. gimn. Debreceni MÁV L. E. Hajdúszoboszlói L. E. Hajdúnánási L. E. Debreceni nyilastelepi L. E. Debreceni felsőipari.

Május 9: Debreceni L. E. Balmazújvárosi L. E. Hajdúszoboszlói L. E. Debreceni MÁV L. E. Debreceni ref. gimn. Debreceni felsőipari. Hajdúnánási L. E. Hajdúdorogi L. E. Debreceni nyilastelepi L. E. Debreceni piarista. Hajdúböszörményi gimn. Debreceni társ. ker.

Május 23: Debreceni társ. ker. Debreceni MÁV L. E. Balmazújvárosi L. E. Hajdúszoboszlói L. E. Debreceni L. E. Debreceni piarista. Hajdúdorogi L. E. Debreceni ref. g. Hajdúböszörményi gimn. Debreceni felsőipari.

Május 30: Hajdúszoboszlói L. E. Debreceni L. E. Hajdúdorogi L. E. Hajdúböszörményi gimn. Debreceni piarista. Debreceni felsőipari. Hajdúnánási L. E. Balmazújvárosi L. E. Debreceni MÁV L. E. Debreceni nyilastelepi L. E. Debreceni társ. ker.

Június 6: Hajdúböszörményi gimn. Debreceni L. E. Debreceni ref. gimn. Hajdúszoboszlói L. E. Hajdúdorogi L. E. Debreceni MÁV L. E. Balmazújvárosi L. E. Debreceni piarista. Debreceni felsőipari. Debreceni nyilastelepi L. E. Debreceni társ. ker.

Június 20: Hajdúszoboszlói L. E. Debreceni társ. ker. Debreceni MÁV L. E. Debreceni L. E. Debreceni nyilastelepi L. E. Balmazújvárosi L. E. Hajdúnánási L. E. Debreceni piarista. Hajdúdorogi L. E. Debreceni felsőipari. Debreceni ref. gimn. Hajdúböszörményi gimn.

MEGHÍVÓ

A Debreceni Vasutas Sport Club 1943 évi március hó 25-én, délelőtt 10 órákor a MÁV műhely „Egyetértés” helyiségében tartja a rendes évi közgyűlést, amelyre az egyesület ezúton hívja meg a tagjait.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkári jelentés. 3. Pénztárnoki jelentés zárszámadásokkal és költségelirányzattal. 4. Számvizsgálók jelentése. 5. Felmentvény iránti határozathozatal. 6. Tisztikar és a választmány megválasztása 1943 évre. 7. Esetleges indítványok.

Határozatképtelenség esetén a második közgyűlést ugyanaznap délelőtt fél 11 órákor tartjuk meg, tekintet nélkül a megjelentek számára.

Debrecen, 1943 év március hó 10-én, az Elnökség.

APROHIRDETESEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legregőbb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3 sz. T.: 28-72. 487 6. 2.

LEVELEZÉS

VÁLTÓPÉNZ, 10 és 20 filléres tekercsekben a kiadóhivatal pénztárából újra kapható. 1374

HAZASSÁG

FLATALEMBER nő-sülne, hozzáillő nő, vagy leányt feleségül venne, némi feltétellel. Megbízható helyről közvetítőt is fogad. Cím a kiadóban. 1303

GAZDASÁGOT kedvelő leányt, vagy fiatal asszonyt, némi hozománnyal női vennék. Cím a kiadóban. 1363

ALKALMAZÁST nyert férfi

KOMMENCIOS gazdasági cselédet, egy-két nagy fiával, április 1-re felfogadok. Jelentkezni lehet vasárnap délelőtt, MAV Kolónia 17. szám. 866 v.

MEGBÍZHATÓ bejáró nő felvétetik. Boldogfalva u. 22. 1316

NYÁRI csépléshez gyakorlatot gépszert keresek. Fizetés igény és működés megjelölésével ajánlatot Bőör Gyula, Nagyléta címre kérek 1344

SZIKVIZ üzembe jözan-életű kihordó kocsi, lakással azonnal felvétetik. Rózsa szikvizüzem, Csokonai 28 1342

EGY cipészegéd állandó munkára felvétetik. Kőlesei u. 18. kereszt-épület. 1340

ÜZLETVEZETŐT kaucióval felvez fűszer üzlet „Forgalmas” jelgőre választ a kiadóba kérek. 1335

FODRÁSZEGÉDET kisegítőnek felvez Kézelmann fodrászmester, Kishegyesi út 38 C. 498

MŰSZERÉSZ segédet s tanulóit állandóra felvezek, szerszámgepeket veszek. Király, Hunyadi u. 2. sz. 492

ASZTALOS segédet állandó munkára felvezek, Elek, Hatvan u. 64. sz. 1362

FELES, vagy fizetéses, (kommenciós) konyhakertész keresek, 8-10 konyhakertészetre, prima földbe. Úvegek vannak. Szentmarjay, Hevesi u. 18. 1358

KERESEK kertész embert, aki melegágycak készítését, palánta nevelését elvállalja, Hevesi u. 18. sz. 1359

IDŐSEBB embert kondásnak felvezek, ebés gazdaságomba, Simon, Miklós u. 27. 1357

ALKALMAZÁST keres férfi

SAKKÉPZETT kertész gyümölcsöst vállal feles aiajon. Gyümölcsfa permetezést metszést faápolást szakszertlen végez Lengyel Arany János u. 28. 1367

ALKALMAZÁST nyert nő

HÖLGYFODRÁSZ segédkisasszonyt még alkalmazok, 40 pengő heti fizetés, azonnali belépéssel, Horgonyi, Szoboszlói út 4. telefon: 39-51. sz. 499

GAZDASÁGBA idősebb házvezetőnő keresek, ki sertés és baromfi neveléshez is ért. Jelentkezés délelőtt 9-2 óráig, pénteken s szombaton, Deák Ferenc u. 13. sz. essencia üzem. 495

VARODÁBA segéd- és tanulókat felvezek. Piac u. 46 474

ELÁRUSÍTÓ kisasasszonyt, fényképező segédet és tanulókat azonnal felvezsz Aszmann fotóüzlet. 180 4. 30.

VARRÓLÁNYOKAT angol munkához és egy kifizető felvezek, Molnár, Szent Anna u. 8. 1301

KIFUTÓ leányt felvezsz Simon laboratórium, Miklós u. 27. 1356

TANULÓLEÁNY nyomdába felvétetik, Piac u. 38. 1332

BONTÓ és kézilányokat felvezek, Oboczki szabóság, Baranyi u., 12. 1364

ALKALMAZÁST keres nő

ADÓBEVÁLLÁST kereskedőknek, föld- birtokosoknak, mérlegel, könyvelést, ár-regie kalkulációt vállalkozó kereszény könyvelő jelgőre. 1347

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

JÓ bizonyítvánnyal parketthez értő leányt azonnal felvezek, Fischer, Csapó u. 89. 1338

MINDENES főzőnő, hosszú bizonyítvánnyal 15, vagy 1-ére felvétetik Nagyvárad u. 12. 1369

AJÁNLAT

KERÉKPART varrogépet, gramofont, szakszerűen javít Roboz es Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

HASZNÁLT utorait modernre átcserelem. Alakítást, javítást olcsón vállalkoz. Kossuth 51. 2 1505 3. 16

LENKIÖPHI seymen kiöpi csipkecsövet anyagokra, grenadin csipkefüggönyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3. 17

KIEGÉTT zseblámpa elemet, anódot, szárazelemet törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök. Kossuth u. 13 911 4. 30

SZAPPANNAK vaio zsír szappanra becsereli Pál János szappanosmester. Kőlesei u. 8. 147. 4. 19

VÖRÖ alak kapható debreceni műkögyár téggyárban. Kisehegyesi út. 459. Telefon: 10-93. sz. 921 v.

TÖRÖTT gramofon lemezt 2.20-ért veszek, vagy becserélem. Villanykörte csere 30 fillér, Bíró Hunyadi u. 22 1155 3. 20

HASZNÁLT orákat veszek, javítok eladok. Schiffmann Vendég u. 7. kisállomásnál. 1792 1. 3

UNGVÁRY József ceglédi falkolójából gyümölcsfák érkeztek. Magastörzsi pósméte nagy választékban. Garay u. 5. 492 4. 2.

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest. tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29 1900 v.

HONVEDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészítem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3 26 748

CIÁNOZ vizsgái, zsi-siktelenít felölősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veres-templomnál. 606 11 4.

HASZNÁLT varrogépet, rádiót vesz, elad. cserél, Lévy, Kassa út 1. sz. Telefon: 33-94. 635 4. 5

NYAKKENDŐIT szakszertlen újjalakított, tisztított, fordított, javított, Timár u. 13. 496

ÉRTEKES kelengyét toledóval is gyorsan kézimunkázunk. Hozott anyagjait külön bebiztosítottuk „Favorit”ban. Csapó 24. Weisz Sámuel ná vállalja. 1560

KERESLET

TÖRT aranyat ezüstöt, drágaköveket veszek, ék szerkesztést vállalkozó. Pollák Endre, Hatvan u. 2. sz. 118 4. 10

TÖRT ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, magas árban veszek, Takács Sándorné, Piac u. 56. sz. 1617 4. 13.

ARANYAT, ezüstöt, fog aranyat, legmagasabb árban veszek. Franki, Piac u. 73 1709 3. 15.

KERESEK fekete női tavasszi kabátot. Cím a kiadóban. 1354

ÉLELMISZER, ITAL

SZAMOSMENTI fajalma kapható, Kék, Rákóczi u. 7. pince. 938 4. 30.

PÉNZ

PÉNZ kölcsönt 600-2000-ig keresek. Cím a kiadóban. 1302

TISZTÍVELŐNŐ 400 pengő kölcsönt keres magas kamattal mellett rövid időre. Ajánlatot „Sürgős” jelgőre a kiadóba. 1329

HANGSZEREK

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettségű vállalkozó Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4. 10

RADIO

RADIO javítás évtizedes gyakorlattal Szabó Gusztáv, Csapó u. 84. sz. telefon: 32-54. 1562 5. 26.

RADIÓT javít, elad, villanyszerei Fülöp, Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12. 481

BUTOR

NINCSEN tenyes kizakunk, minden butort olcsón adunk, Piac u. 71 udvarban Brilline. 1652 3. 31.

CSODASZEP naok, s ebédiek kombinált szoak, konyhak, rekame, nösszu zongora eladó, Kossuth u. 51. butor lak tar. 1505 3. 16

HALOSZOBÁK ebéd- iök, kombinált szobák, konyhaberendezések. Saliomon bútorüzletében - Jominség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5.

EBEDLÖKREDENC és szék eladók. Ferenc József út 43., harmadik lépcső, házfelügyelő. 1350

IRÓASZTALOK, írszékényre wertheim kasza eladó. Arany János u. 2. földszint jobbra, délután 4-6 között. 1366

LAKÁCSERE

KETTŐSZOBÁS régi bérő, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakásomat elcsereleiném ugyancsak kerti három, vagy négy szobás, komfortos lakás sal. Cím a kiadóban. 1462 vv

ELVESZETT

ELVESZETT 10-én, délután szőke mangalica süldő. Megtalálójára tudassa, Sámsoni út 47. 1333

MAK es Kincseshely ut csn folyó hó 11-én elveszett Madar Gyula es felesége kenyérjegye. 10 pengő jutalmat kap, aki visszahozza. 1355

VEGYES

BONTÁSBÓL kikerülő téglatermek, ingyen elhordható, Fischer, Csapó u. 89. 1339

Ujság-
kézbesítő
a Monostorpályi-út
és Wolafka-ó épre
felvesz a
„DEBRECZEN”
kiadóhivatala
Jelentkezés d. u. 4-6-ig

KÖLYÖK farkas kutya 2-5 hónapost keresek megvételre. Értekezhet ni: Ferenc József út 58. szám, házfelügyelő. 484

HASZNÁLT RUHA - CIPO

MAGAS alakra zöld kosztüm, retikülök, szürke róka és férfi ruhák eladók. Halköz 4. 1371

HARMONNYOLCAS alighasznált fekete női bőrtalpu cipő eladó. Hűvelyes u. 10. 1361

INCÓSAC ELADÁS

ÓCSKA cserép, ezer darab, szováti, eladó. Teleki u. 102. 500

MÉRLEG eladó Miklós u. végén levő vassátorban. 1375

GYAPJU szőnyeg, két darab eladó. Magoss Gy. tér 25. sz. 1373

ÓCSKA ajtók, ablakok, ablakszárnyak eladók. Mipepécsi út 11. 1343

GAZD. TERMÉNYEK

TENGERI vetőmagot adok árpa vetőmagért. Cím a kiadóhivatali pénztáránál. 876 v.

ISTÁLLÓ trágyát adok szalmáért, Csigekert u. 35. szám. 1341

ELADÓ ötezer kéve nád id. Fábán Istvánné, H. Bőszörmény, Szoboszlói u. 13. 1331

ÖSZIBARACK, pándi megye facsemetek, teljes virágú organonok, nagyon olcsón eladók Bőszörményi út 2. 1360

GAZD. ESZKÖZÖK

VEGŐGÉPEK új és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszereshetők vitéz Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkateszkeket, bármilyet elad és vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. sz. Telefon: 26-19. 781 4. 27.

HÁJTÓKOCBIT jó állapotban levőt keresek. Cím a pénztárnál nérem leadni 1545 vv

VARRÓGÉPET kerékpárt, segédmotort, vasesztergapatot, marógépet, menettűró készletet, hengercsiszoló gépet veszek. Király, Hunyadi u. 2. 491

ELADÓ Sámsoni-ut 48 b ház telekkel, érdeklődni: Kossuth-u. 36. Nagy Lajosnál. 761

BALATON u. 70. számú ház 1100 négyszögletes kerttel eladó. Értekezni Károly Ferenc József út 14. sz. fatelep. 14

ELADÓ jókarban levő családi ház, 3 szoba, konyha, fürdőszoba, s spájz, pince, nyári konyha azonnal beköltöztethető Klapka u. 28. 497

ELADÓ új adómentes családi ház. Árpád-tér 32. sz. 1370

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: IFJ. SZICETHY GYULA főszerkesztő-igazgató

Kiadja és nyomja: TISZANTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ R. T.

Felelős nyomnigazgató: SZICETHY KAROLY